

NORGE

Olympiatoppen

OL OG PARALYMPICS I PYEONGCHANG 2018

EVALUERING AV FORBEREDELSE OG GJENNOMFØRING

Rapport, juni 2018

OL og Paralympics i PyeongChang 2018

Olympiatoppens evaluering av forberedelser og gjennomføring

Håvard Holmefjord Lorentzen vinner
500 meter skøyter for menn i Gangneung Oval.
Foto: Lise Åserud / NTB scanpix

INNHOLD

KAP

INNLEDNING	8
1 MÅLPROSESS OG RESULTATANALYSE	9
2 QUESTBACK-UNDERSØKELSEN	12
2.1 BAKGRUNNSINFORMASJON	12
2.2 FORBEREDELSE OG GJENNOMFØRING	12
2.3 COACHING OLYMPIATOPPEN	12
2.4 TRENINGSFORBEREDELSE	13
2.5 FAGOMRÅDE IDRETTSERNÆRING	13
2.6 FAGOMRÅDE IDRETTSPSYKOLOGI	14
2.7 HELSETEAMET	14
2.8 INNKVARTERING, REISE OG PRESSE	15
2.9 UTSTYR OG KLÆR	16
2.10 OPPSUMMERING	16
3 EVALUERING AV FORBEREDELSE MED OL-IDRETTENE	18
3.1 CURLING	18
3.2 ISHOCKEY	18
3.3 NSF, ALPINT	18
3.4 NSF, FREESTYLE	19
3.4.1 FREESKI	19
3.4.2 KULEKJØRING	19
3.4.3 SKICROSS	19
3.5 NSF, HOPP	20
3.6 NSF, KOMBINERT	20
3.7 NSF, LANGRENN	21
3.8 SKISKYTING	22
3.9 SKØYTER	23
3.10 SNOWBOARD	23
3.10.1 SLOPESTYLE/BIG AIR	23
3.10.2 SNOWBOARDCROSS	24

KAP

4	FAGAVDELINGENES EVALUERING AV FORBEREDELSE TIL OL	26
4.1	ERNÆRINGS-AVDELINGEN	26
4.2	IDRETTSPSYKOLOGISK AVDELING	26
4.3	HELSETEAMET	27
4.4	OLYMPISK AVDELING	28
4.5	MEDIEHÅNTERING OG KOMMUNIKASJON	29
4.6	PROSJEKT SKI 2018	29
4.7	BEKLEDNING	30
4.8	UTHOLDENHETS-AVDELINGEN	32
4.9	TRENINGSLOKALET	32
4.10	KRAFT/STYRKE-AVDELINGEN	33
5	EVALUERING AV GJENNOMFØRING AV OL	34
5.1	COACHEVALUERING	34
5.1.1	PRIORITERINGER	34
5.1.2	LÆRINGSPUNKTER I SAMARBEIDET MED IDRETTENE	35
5.2	ERNÆRING	36
5.3	IDRETTSPSYKOLOGI	37
5.4	HELSETEAMET	38
5.5	OLYMPISK AVDELING	39
5.6	SKI 2018	40
5.7	TRENINGSLOKALET	40
5.8	MEDIEHÅNTERING OG KOMMUNIKASJON	41
5.9	QUESTBACK MEDIA	42
5.9.1	DELTAKELSE OG METODISKE/KILDEKRITISKE BETRAKTNINGER	42
5.9.2	OM RESPONDENTENE	42
5.9.3	OM FORBEREDELSENE	43
5.9.4	SAMSPILLSREGLENE	43
5.9.5	PRESSEATTACHÉENES ROLLE	44
5.9.6	HÅNTERING I DE ULIKE IDRETTENE	44
5.9.7	MEDIEGUIDEN	44
5.9.8	UAKKREDITERTE TV- OG VIDEO-TEAM	45
5.9.9	HELHETSINNTRYKK AV SAMSPILLET	45

KAP

6	EVALUERING AV FORBEREDELSE MED PARALYMPICS-IDRETTENE	49
6.1	PARACURLING	49
6.2	PARAISHOCKEY	49
6.3	PARA ELITE LANGRENN OG SKISKYTING (PELS)	49
6.4	PARAALPIN	50
6.5	SNOWBOARDCROSS - PARA	50
7	FAGAVDELINGENES EVALUERING AV FORBEREDELSE TIL PARALYMPICS	51
7.1	HELSETEAMET	51
7.2	ERNÆRING	51
7.3	IDRETTSPSYKOLOGI	52
7.4	OLYMPISK AVDELING	52
8	EVALUERING AV GJENNOMFØRING AV PARALYMPICS	54
8.1	COACH-EVALUERING	54
8.2	ERNÆRING	54
8.3	HELSETEAMET	55
8.4	IDRETTSPSYKOLOGI	56
8.5	OLYMPISK AVDELING	56
8.6	MEDIEHÅNDTERING OG KOMMUNIKASJON	56
9	AVSLUTTENDE KOMMENTARER	58
9.1	PRIORITERTE AKSJONSPUNKTER	58
	VEDLEGG	60
I	RESULTATER OL	60
II	RESULTATER PARALYMPICS	64

INNLEDNING

Denne rapporten er en evaluering av planleggingen og gjennomføringen av de olympiske og paralympiske leker i PyeongChang i Sør-Korea.

Evalueringsarbeidet foregår i tett samarbeid med de deltakende olympiske og paralympiske idrettene. Disse har utviklings- og resultatansvar for sine øvelser og utøvere.

Olympiatoppens overordnede ansvar er knyttet til resultatutviklingen i norsk toppidrett. Mandatet er å kvalitetssikre prioriterte særforbunds toppidrettsarbeid. Olympiatoppens oppgaver i denne sammenhengen er knyttet til langsiktig, faglig utviklingsarbeid i forkant av lekene, og planlegging, logistikk, ledelse og kontakt med IOC/IPC og organisasjonskomitéen under lekene.

Det komplekse arbeidet som skjer i samspillet mellom Olympiatoppen og landslagene er fokusert rundt tre hovedområder: Styrking av daglig treningskvalitet, styrking av relasjonene i prestasjonsteamene og konkurranseforberedelser og -gjennomføring.

Det er to hovedhensikter med å utarbeide en slik evaluering etter OL og Paralympics. Læring er det aller viktigste. Vi søker svar på spørsmålene «Hva gikk bra, hva kunne vært gjort bedre, hva bør vi ta med oss videre og hva bør vi endre på?» En slik oppsummering er også en dokumentasjon av prosessene som ligger til grunn for norsk deltakelse i OL og Paralympics.

Resultatene i PyeongChang var utrolige. I OL ble vi beste nasjon. Ingen nasjoner har tatt flere medaljer i ett og samme OL (39). Ingen nasjoner har tatt flere gull (14). Vi fikk tidens mestvinnende olympier ved Marit Bjørgen, og flere andre milepæler ble nådd og passert i løpet av lekene. Flere idretter som skøyter, hopp, langrenn og alpint hadde store resultatløft sammenlignet med forrige OL. Paralympics-resultatet

med åtte medaljer viser også en klart positiv utvikling sammenlignet med de siste lekene. En fullstendig resultatoversikt følger som vedlegg til denne rapporten.

Vi i Olympiatoppen er klare på at grundig evaluering er minst like viktig etter et suksess-OL, som når vi ikke når målene. Som vi kalte vår kronikk i Aftenposten da den internasjonale beundringen for de norske resultatene i OL i internasjonal media var på sitt mest intense: «Vi var ikke idioter i Rio, og vi var ikke genier i Pyeongchang».

Vi har vist at den norske modellen for toppidrett kan fungere godt. Den gir en unik mulighet for utvikling av en felles, profesjonell, verdibasert og ambisiøs prestasjonskultur. Samtidig ser vi at den er svært avhengig av at idrettene finner finansiering i sponsormarkedet. Det gir en voldsom kraft i de største vinteridrettene i gode tider som nå, men gjør modellen sårbar når markedet ikke er villig til å delta i spleiselaget. Det gjelder en del vinteridretter, spesielt den paralympiske delen og nesten hele sommeridretten.

Dette var de første vinterlekene etter innføring av rollen vinteridrettssjef. Rollen har gitt bedre muligheter til å holde et mer stabilt fokus på forberedelsene til disse lekene enn vi har fått til tidligere.

Vi merker at de aktuelle vinteridrettene ledes stadig mer profesjonelt. Det uttalte ønsket fra idretten om å være en del av den felles, nasjonale målsettingen, har blitt tydeligere.

I evalueringen ønsker vi «å vaske ut» det som kan gjøre oss enda bedre i framtiden. Det er helt nødvendig, for vi merker at stadig flere nasjoner profesjonaliserer satsingen sin mot vinter-OL og Paralympics. Det er ingen grunn til å tro at konkurransesituasjonen blir enklere framover.

God lesning!

Tore Øvrebø
Toppidrettssjef

Helge Bartnes
Vinteridrettssjef

MÅLPROSESS OG RESULTATANALYSE

Allerede året etter Sotsji-lekene begynte sportssjefene i de enkelte landslag og Olympiatoppens coacher interne målsettingsdiskusjoner. Den felles målprosessen for OL- og Paralympics-troppene startet derimot under inspeksjonsturen til PyeongChang i september 2016. I samspill med sportssjefene ble det i PyeongChang gjennomført grundige diskusjoner om hvilket potensial som lå i troppene, og hva som var naturlige og ambisiøse mål. Toppidrettssjefens utgangspunkt for prosessene var at «målsettinger skal gi energi, ikke skape angst», og at et felles mål er viktig for å bygge troppene.

Mer enn noen gang tidligere oppstod det et klima blant idrettene til å stå sammen om et felles mål, og forpliktet seg til dette. Landslagene uttrykte tilhørighet til prosessen og målsettingen, og kommuniserte utad at de var en del av en felles målsetting.

Offisielt ble den første felles målsettingen for OL og Paralympics kommunisert ett år før lekene startet. Målet var 37 medaljer for OL og Paralympics. I OL var målet å bli blant de tre beste nasjonene og vinne minst 30 medaljer, og dermed slå alle tiders medaljerekord – uansett nasjon. Det ble kommunisert at en konsekvens av målet om å bli topp tre, normalt ville innebære ti gullmedaljer. For Paralympics var målet å bli topp ti på nasjonsstatistikken målt i antall medaljer, og øke antallet medaljer fra 4 (i Sotsji) til 7 i PyeongChang.

På et pressemøte 100 dager før OL, ble den felles målsettingen om 37 medaljer for OL og Paralympics bekreftet og opprettholdt.

Den norske OL-troppen satte ny olympisk rekord i antall medaljer i vinter-OL med 39 medaljer (24 herre-, 12 kvinne- og 3 mixedøvelser), og tangerte rekorden på 14 gullmedaljer. Norge ble beste nasjon foran Tyskland. Norge tok også 12 fjerdeplasser i PyeongChang. Uttellingen i 2018 var et markant løft fra OL i Sotsji. Der vant Norge 26 medaljer, og ble nest beste nasjon etter vertslandet Russland med 29 medaljer.

Aldri før har så mange norske utøvere reist hjem med en OL-medalje i bagasjen. Med 39 pallplasser reiste troppen hjem med 68 medaljeenheter, hvorav 27 i gull, 23 i sølv og 18 i bronse. Totalt var det 43 utøvere som vant en medalje, dvs. 40 % av deltakerne i OL-troppen. Gjennomsnittsalderen for medaljørerene var 27 år. Av disse var det 21 utøvere, dvs. 19 % av utøverne

i troppen, som kom hjem med OL-gull. Dette utgjorde like i underkant av halvparten av alle som kom hjem med medalje.

Gjennomsnittsalderen for gullvinnerne var 26,7 år. Det var 16 utøvere som vant mer enn én medalje. Disse utgjorde 15 prosent av troppen, og hadde en snittalder på 27,1 år.

Det var 26 kvinner i den norske troppen, dvs. en andel på 24,7 %. Av de 43 medaljevinnerne var det 13 kvinner, noe som tilsvarer 30 %. Av de som reiste hjem med gullmedalje, var fem av 21 utøvere kvinner, dvs. 24 %.

Det var hele 58 debutanter i den norske OL-troppen i PyeongChang, tilsvarende 56,4 %. Av disse reiste hele 19 utøvere hjem med medalje. Det tilsvarer en andel på 33 % av debutantene og 16 % av hele troppen. 6 av debutantene vant to eller tre medaljer.

Fra tid til annen blir det påpekt at det er mange flere øvelser og flere medaljer å vinne i OL i dag enn for eksempel på Lillehammer i 1994. Det hevdes derfor at det bør forventes tilsvarende økning i norske medaljer. Det er riktig at det er flere medaljer å vinne i dag. På Lillehammer ble det delt ut 183 medaljer, mens tallet for PyeongChang var 307. Dette utgjør en økning på 68%.

Dersom man skal benytte argumentet om flere tilgjengelige medaljer, er det imidlertid også naturlig å se dette i lys av andre variabler, som for eksempel at flere nasjoner satser, flere land bruker mer ressurser, og flere nasjoner har meldt seg på i det som omtales som «The Global Sporting Arms Race».

Om vi sammenligner OL på Lillehammer med OL i PyeongChang, så finner vi interessante fakta. Antallet nasjoner som vant OL-gull er økt fra 14 til 22, en økning på 57 %. Antall nasjoner som tok 10 eller flere medaljer er økt fra 6 til 13, en økning på 116 %. På Lillehammer var det 12 nasjoner som vant 5 eller flere medaljer, mens det i PyeongChang var 17, en økning på 42 %. I Sotsji var dette tallet 19, tilsvarende 58 % økning fra Lillehammer.

Videre kan vi se på antallet deltakernasjoner og antall land som vant OL-medaljer. På Lillehammer i 1994 deltok 67 nasjoner, mens tallet var økt til

Kapittel 1 – Målprosess og resultatanalyse

92 i PyeongChang, tilsvarende en økning på 37 %. Nasjoner som vant OL-medaljer økte fra 22 på Lillehammer til 30 i PyeongChang, en økning på 36 %. Som faktagrunnlag kan ovennevnte tall gi grunnlag for å diskutere om økning i antall medaljer rett og slett balanseres – og nærmest utliknes – av at flere nasjoner satser, setter inn større ressurser og dermed i større grad forsyner seg av medaljefatet.

Det ble en internasjonal nyhet at Norge opplevde tidenes vinterolympiske dag, uansett nasjon, da vi vant hele seks medaljer torsdag 15. februar. I snitt vant Norge 2,4 medaljer pr. dag. Onsdag 14. februar var den eneste dagen gjennom 16 OL-dager at Norge ikke vant noen medaljer.

I Paralympics vant Norge 8 medaljer, hvorav ett gull, tre sølv og fire bronse. Dette var en dobling av antall medaljer fra Sotsji, og innebar at målsettingen om syv medaljer ble nådd. Norge ble tiende beste nasjon målt i antall medaljer, og *trettende beste nasjon* etter paralympisk rangering hvor gullmedaljer teller mest. Med tiende plass målt i antall medaljer, nådde vi også målet som er definert i Idrettspolitisk dokument. Utøvere fra Russland stilte som nøytrale utøvere (NPA), ville gitt 3. plass på nasjonsrankingen med 8 gull og 24 medaljer. Resultatet for NPA delegasjonen teller imidlertid ikke i nasjonsrankingen.

Bak medaljetallene finner vi sterke prestasjoner av både førstegangsdeltakere og erfarne utøvere. Videre leverer langrenn på bred front. Det er også verdt å merke seg at paracurling fikk medalje for første gang i Paralympics, etter flere ganger å ha tatt medalje i VM. 10 av 32 utøvere i troppen var involvert i medaljefangsten. Det betyr at 32 % av utøverne reiste hjem med medalje, mens fire utøvere, dvs. 12,5 % av troppens deltakere, hadde med seg to medaljer tilbake fra Korea.

Gjennomsnittsalderen for de ti medaljevinnerne i Paralympics var i overkant av 34 år. Ettersom curlinglaget består av relativt voksne utøvere i toppidrettssammenheng, men en snittalder på 44 år, er det relevant å registrere at snittalderen på de øvrige medaljevinnerne var 24,6 år.

Medaljeutviklingen for Norge i Paralympics de siste 12 årene er: Torino 2006 (5), Vancouver 2010 (6), Sotsji 2014 (4) og PyeongChang 2018 (8). Selv om dette er et statistisk begrenset materiale, fremstår PyeongChang som et uttrykk for en positiv utvikling.

8 av 32 utøvere i den norske troppen var debutanter i Paralympics. Snittalderen på troppens deltakere var 31 år, med flere yngre enn noen gang. Norske utøvere endte topp seks i 16 av 29 øvelser. Det gir en uttelling på 55 %, opp fra 39 % i Sotsji. Uttellingen på medaljenivå var 28 %, hvor hver fjerde øvelse endte med medalje. Dette var en fremgang fra 15 % i Sotsji. Antall utøvere har vært stabilt mellom 27 og 32 i Paralympics-troppene de siste 12 årene, mens antall medaljeøvelser er økt fra 20 til 26.

Gullmedaljene i OL veide 586 gram, sølv: 580 gram, og bronse: 493 gram. Det betyr at norske utøvere hadde med seg 38,036 kilo medaljer hjem til Norge. Av dette var 15,822 kilo gullmedaljer. Skjønt gull og gull, vinnermedaljen inneholdt 99,9 prosent rent sølv, og et lag av 6 gram rent gull. Det skulle bli 162 gram rent gull, eller 5,7 unse, som er vektenheten for gull.

Stafettgull!
Foto: Karl Filip Singdahlsen, NIF

QUESTBACK-UNDERSØKELSEN

Denne delen av rapporten er basert på tilbakemeldinger fra utøvere, trenere og sportssjefer som har svart på en internettbasert evaluering i Questback. Undersøkelsen består av i alt 40 spørsmål, og ble sendt ut på utøvernes respektive siste konkurransedag. På grunn av lav svarprosent etter OL og Paralympics i Sotsji og Rio, ble antall spørsmål redusert fra 80 til 40. Svarprosenten økte fra rundt 55 % Sotsji til 84 % etter OL og Paralympics i PyeongChang samlet sett for utøvere, trenere og sportssjefer.

Norge stilte med 108 utøvere i OL og 32 utøvere i Paralympics. I Sotsji var tilsvarende antall 118 og 29.

Norges målsetting var å ta 30 medaljer i OL og 7 medaljer i Paralympics. Målsettingen ble innfridd i begge mesterskap med henholdsvis 39 og 8 medaljer mot 26 og 4 i Sotsji 2014. Questbackrapporten bør sees i lys av måloppnåelsen, fordi både suksess og nederlag kan påvirke de tilbakemeldinger og svar som gis. At svarprosenten var rekordhøy denne gangen, er sannsynligvis også et resultat av gode resultater, men også en konsekvens av tydelig kommunikasjon av forventninger overfor sportssjefer, trenere og utøvere.

Rapporten presenterer de tilbakemeldinger som er gitt gjennom evalueringen, og kan gi grunnlag for videre analyser knyttet til hvordan Olympiatoppen kan forbedre sitt arbeid ved senere leker.

2.1 BAKGRUNNSINFORMASJON

Etter OL er 56 % av utøverne og hele 92 % av trenere og sportssjefer fornøyde med egen deltakelse. Hele 72 % av trenere og sportssjefer oppgir at de har nådd sine mål, mens denne prosenten hos utøverne er på 41 %. Sammenliknet med OL i 2014 er det 10 % flere av utøverne som nådde sine mål i 2018. I 2014 var 50 % av troppen debutanter i OL, mens det i 2018 var 41 % som var med i sitt første OL. Troppens deltakere var med andre ord noe mer erfarne denne gangen.

Når det gjelder Paralympics, oppgir 56 % av utøverne og 57 % av trenerne at de nådde sine mål. Mens samtlige trenere var fornøyd med egen innsats, er tallet blant utøverne 56 %. Trenerne er altså mer fornøyd med egen innsats, sammenliknet med utøverne, selv om målsettingen ikke nås. Blant Paralympics-utøverne rapporterte 55 % at dette var deres første Paralympics, mens tilsvarende tall i Paralympics

2014 var 49 %. Ser vi OL og Paralympics i 2014 og 2018 sammen, ser vi at i underkant av halvparten av troppene er debutanter. Dette er nyttig informasjon å ta med seg i planleggingen av OL og Paralympics i Beijing i 2022.

2.2 FORBEREDELSE OG GJENNOMFØRING

Siden OL og Paralympics denne gangen ble avvirket i Korea var tidsakklimatisering noe som ble vektlagt fra Olympiatoppen og grenenes side. De aller fleste grener ankom Asia +/- åtte dager før første konkurranse. Hva idretten gjorde før dette, varierte. Tendensen er at tekniske idretter har erfart at det er best å delta i konkurranser relativt tett opp til avreise, mens utholdenhetsidretter ligger på samling i høyden eller et annet egnet sted.

Når det gjelder forhold knyttet til uttaket til lekene, var utøverne til Paralympics og trenerne til OL positive. Henholdsvis 76 % og 80 % opplevde uttaket som ryddig, og at uttaks-prosessen ga dem mulighet til å prestere optimalt. At bare 50 % av OL-utøverne og 56 % av Paralympics trenerne opplevde det samme, må undersøkes nærmere. En mulig årsak til at OL-utøverne ikke er like fornøyd med uttaksprosessen som trenerne, er at noen sportssjefer ikke ønsker å gi innstilling til Olympiatoppen på et tidlig tidspunkt. En annen årsak til misnøyen blant utøverne kan gå på forutsigbarheten underveis i mesterskapet. Dette vil derfor være et nødvendig tema å diskutere med de aktuelle idrettene.

Hvorfor Paralympics-trenerne opplevde uttaksprosessen dårligere enn trenere og sportssjefer til OL, er også et spørsmål. Det vil være naturlig å spørre om dialogen mellom trenere, sportssjefer og Olympiatoppen i dette tilfellet har vært god nok.

2.3 COACHING OLYMPIATOPPEN

Utøverne opplever koordineringen av Olympiatoppens samarbeid med idretten som god. Hele 96 % av Paralympics-utøverne og 85 % av OL-utøverne er veldig fornøyd eller fornøyd med dette. Utøverne roser samhandlingen mellom idretten og Olympiatoppen både i det daglige hjemme og underveis i OL og Paralympics.

Kapittel 2 – Questback-undersøkelsen

På spørsmål til sportssjefer og trener om de er fornøyd med oppfølgingen av sin Olympiatoppen-coach, svarer 83 % av OL-trenere og -sportssjefer at de er fornøyd eller veldig fornøyd, mens 67 % av Paralympics-trenerne og -sportsjefene svarer det samme. Det er stor variasjon i kommentarene rundt hva som har vært bra og hva som kan bli bedre, men det er få kritiske røster. Vi har valgt å trekke frem enkelte kommentarer:

«Jeg synes Olympiatoppen-coachen har en god balanse mellom det å involvere og det å stille kritiske spørsmål, og samtidig gi oss rom for å styre den sportslige satsingen slik vi mener det er best.»

«Vi var samkjørte foran OL, jeg opplevde at vi var godt forberedt på det som ventet og at rollene var godt fordelt. Da ble det enklere å ta utfordringene som kom igjennom lekene.»

«Utfordrer trenere og utøvere – kan til tider være litt for direkte»

2.4 TRENINGSFORBEREDELSE

Av OL-utøverne oppgir 87 % at de har fått hjelp av Olympiatoppens treningsavdeling i Oslo, mens henholdsvis 12 %, 11 % og 5 % har fått oppfølging av Olympiatoppen Innlandet, Olympiatoppen Midt-Norge og Olympiatoppen Vest. 7 % oppgir ikke å ha fått hjelp av Olympiatoppens treningsavdelinger. Fordelingen er så å si identisk med situasjonen etter Sotsji for fire år siden.

Hele 96 % av Paralympics-utøverne har fått oppfølging av treningsavdelingen i Oslo, mot 71 % for fire år siden. Til sammen 7 utøvere har fått oppfølging fra Olympiatoppens regionale avdelinger; Olympiatoppen Sørvest (3), Olympiatoppen Vest (1), Olympiatoppen Midt-Norge (1) og Olympiatoppen Nord (1). Når det gjelder trenerne, oppgir 86 % å ha fått bistand fra treningsavdelingen i Oslo, mens 43 % oppgir å ha fått oppfølging fra treningsavdelingen Olympiatoppen Vest, 43 % av Olympiatoppen Midt-Norge og 14 % av Olympiatoppen Innlandet.

Henholdsvis 69 % og 68 % av OL- og Paralympics-utøverne er fornøyd med oppfølgingen de får fra Olympiatoppens fagkonsulenter på treningsavdelingen. Både for OL og Paralympics svarer utøvere og trenere

generelt at de har gode treningsrutiner. Gledelig er det at OL-utøverne og -trenerne oppgir at de har gode rammevilkår for å trene og restituere seg etter trening. Sammenliknes OL og Paralympics, ses imidlertid fortsatt en forskjell i opplevelse av rammevilkår, selv om det ser ut til at Paralympics-utøverne opplever at de har bedre mulighet til å restituere etter trening nå sammenliknet med for fire år siden (5,6/10 i 2014 og 7,1/10 i 2018).

Et interessant aspekt er utøvere og treneres opplevelse av hvorvidt treningsplanene er godt utarbeidet. På spørsmålet «Jeg har en konkret årsplan med utviklingsområder og utviklingstrapp, ukeplaner, og konkrete treningsmål», hadde OL- og Paralympics-utøverne i 2014 en vesentlig lavere score (6,4/10) sammenliknet med trenerne (8,3/10). Denne forskjellen er nå borte. Det kan tyde på at arbeidet som er gjort på dette området nå er implementert hos utøverne.

På spørsmål om hvor ofte utøverne får oppfølging av trener per uke, er det stor forskjell på OL- og Paralympics-utøvere. Mens 37 % av OL-utøverne oppgir at de blir fulgt opp av trener 4-5 ganger per uke eller mer, er det ingen av Paralympics-utøverne som blir fulgt opp av trener så ofte. 33 % av Paralympics-utøverne oppgir at de blir fulgt opp sporadisk, 38 % blir fulgt opp ca. 1 gang per uke og 29 % blir fulgt opp av trener 2-3 ganger per uke. Med så stor forskjell i trenertetthet hos OL- og Paralympiske utøvere, er det grunn til å gjøre ytterligere undersøkelser, og om disse tallene bekreftes er det god grunn til å iverksette tiltak.

2.5 FAGOMRÅDE IDRETTSSERNÆRING

I 2014 hadde 86 % av OL-utøverne og bare 20 % av Paralympics-utøverne benyttet seg av ernæringsavdelingens tjenester. I 2018 er de samme tallene henholdsvis 65 % for OL-utøverne og hele 72 % for Paralympics-utøverne. 77 % av OL-utøverne som har fått oppfølging er fornøyd eller svært fornøyd med oppfølgingen, mens hele 92 % av Paralympics-utøverne er svært fornøyd med oppfølgingen av ernæringsavdelingen i utøverens forberedelser til OL. Olympiatoppens og ernæringsavdelingens prioritering av Paralympics-utøverne har med andre ord gitt utøverne en meget positiv opplevelse av dette.

På spørsmål om hva som kan forbedres i arbeidet ernæringsavdelingen utfører, sier mange utøvere at de allerede er godt fornøyd, og at de får den oppfølgingen de har behov for.

Når det gjelder OL-trenerne, gir mange tilbakemelding om at de har fått den hjelpen de har etterspurt og behovet for hjelp mye er opp til hver enkelt utøver. En trener påpeker at yngre utøvere må prioriteres for å få etablert sunne vaner tidlig, mens en annen mener idrettens egenart og arbeidskrav må vektlegges i større grad.

Utøvere og ledere er glade i norsk mat. Det ble sendt 125 kg Norvegia-ost, 120 kg fløtemysost, 100 kg Gudbrandsdalsost og 2000 YT-energibarer fra Tine. I tillegg hadde troppene med 50 kilo med vaffelrøremiks og fire vaffeljern.

2.6 FAGOMRÅDE IDRETTSPSYKOLOGI

Av utøverne som svarte på evalueringen, oppgir 69 % av OL-utøverne og 79 % av Paralympics-utøverne at de har benyttet idrettspsykologiske tjenester hos Olympiatoppen. Sammenliknet med 2014 ligger oppfølgingen fra idrettspsykologisk avdeling på samme nivå.

På spørsmål om utøverne har drevet med mental trening som en del av forberedelsene til OL/Paralympics, svarer 44 % av utøverne totalt sett at de ikke har gjort dette. I 2014 oppga 25 % av OL-utøverne og 20 % av Paralympics-utøverne at de ikke benyttet seg av mental trening i forberedelsene til OL og Paralympics. Det vil være naturlig å stille spørsmålet om hvorfor det er slik og hvilken effekt dette har hatt?

Både OL- og Paralympics-utøvere og -trenere oppgir at de i stor grad er fornøyd med bidraget fra idrettspsykologisk avdeling og ressursen fra helseavdelingen som jobber med samme fagområde.

Vi har valgt å komme med enkelte sitater fra utøverne fra spørsmålet om hva som var bra, og hva som kan bli bedre i leveransen fra idrettspsykologisk avdeling:

«Gjør meg sterkere mentalt og er viktig for meg. Gjør at jeg får bedre selvtillit og presterer bedre. Hadde vært enda bedre om vi kunne møttes enda oftere (hjemmesamling og eller konkurranse). Kontakt på telefon fungerer bra, men det å møtes fysisk er enda bedre.»

«Bra at jeg kan ta kontakt ved behov og at det ikke er noe påtvunget i perioder der det ikke er nødvendig.»

«Med tanke på at jeg er veldig uerfaren, kunne jeg nok ha trengt litt hjelp til å sette meg inn i hvordan det er å konkurrere i et stort mesterskap.»

2.7 HELSETEAMET

På spørsmål om i hvilken grad utøverne er fornøyd med Olympiatoppens helseavdeling i forberedelsene til mesterskapet, svarer 69 % av OL-utøverne og 64 % av Paralympics-utøverne at de er fornøyd. 9 % av OL-utøverne og 4 % av Paralympics-utøverne har ikke hatt helseoppfølging fra Olympiatoppen. 77 % av OL-utøverne og 70 % av Paralympics-utøverne er fornøyd med oppfølgingen underveis.

Olympiatoppen har lagt ned mye ressurser i en helsescreeningundersøkelse (EKG, blodprøver, lungefunksjonstester, testing av lege og fysioterapeut) for utøverne som skulle til OL og Paralympics. Av utøverne som var i OL og Paralympics oppgir henholdsvis 88 % og 84 % gjennomført undersøkelsen. At helseavdelingen selv sitter på data som viser at 100 % av PL-utøverne har gjennomført helsescreening, oppleves som underlig. 71 % av OL-utøverne og 76 % av Paralympics-utøverne svarer at de hadde stor nytte eller noe nytte av undersøkelsen i forbindelse med OL og Paralympics.

På spørsmål om i hvilken grad utøverne har benyttet seg av den elektroniske rapporteringen (spartanova-applikasjonen), sier 52 % av OL-utøverne og hele 92 % av Paralympics-utøverne at de benyttet denne regelmessig i forberedelsene. I kommentarene oppgir flere at de hadde sluttet å bruke applikasjonen fordi den ikke fungerte. Øvrige kommentarer til helseteamet i gjennomføringen er i stor grad veldig

Kapittel 2 – Questback-undersøkelsen

positive. For enkelte forårsaket den kalde luften utfordringer på luftveiene og behandlingen av dette var avgjørende for prestasjonen. Én utøver oppgir at behandlingen kunne startet tidligere, og at dette gikk ut over prestasjonen. Mesterskapet ble derfor en bekreftelse på at riktig behandling av luftveier er vesentlig for utholdenhetsutøvere underveis i mesterskap. Et utbrudd av Norovirus blant de frivillige gjorde at helseteamet foretok en del tiltak for å hindre smitte. Utøverne som kommenterte dette var positive til tiltakene som ble iverksatt.

På spørsmål om i hvilken grad trenerne var fornøyde med helseoppfølgingen før og under lekene, svarer 86 % av Paralympics-trenerne og 83 % av OL-trenerne at de var fornøyde.

2.8 INNKVARTERING, REISE OG PRESSE

97 % av OL-utøverne og 83 % av Paralympics-utøverne angir at den norske troppen hadde optimal innkvartering. Tilsvarende tall for 2014 var 74 % for Paralympics og 95 % for OL. Alle er generelt veldig positive til servicen og tilgjengeligheten på de norske OL- og Paralympics-kontoret, og oppgir at leirledelsen var tilgjengelig ved behov. Med unntak av én Paralympics-trener oppgir alle utøvere og trenere å være fornøyde med dette.

På spørsmål om det var godt samhold i den norske troppen, svarer 99 % av utøverne til OL og 97 % av trenerne til OL bekreftende. Paralympics-utøvere og -trenere er også fornøyd, med bekreftende svar fra henholdsvis 93 % og 88 %. Årsaken til denne positiviteten er sammensatt, men det vil være naturlig å tro at noe skyldes tverridrettslige samlinger i forkant av mesterskapene og tilpasninger på bakgrunn av erfaringer fra tidligere mesterskap.

Når det gjelder flyreisen til Seoul, er Paralympics-utøverne mer fornøyd enn OL-utøverne. 80 % av Paralympics-utøverne og 67 % av OL-utøverne er veldig fornøyde med flyturen, mens 83 % av OL-trenerne og 57 % av Paralympics-trenerne sier det samme. En av årsakene til variasjonene kan være at noen av utøverne, men langt fra alle, ble oppgradert til business av forbund og sponsorer. Enkelte Paralympics-utøvere ble av helsemessige årsaker også oppgradert til business ved hjelp av optimaliseringsmidler fra Olympiatoppen og alle fikk

nødvendig hjelp av troppens helsepersonell underveis. Transporten fra Seoul til PyeongChang tok om lag tre timer og ble gjennomført med buss eller tog. Trenerne for både OL og Paralympics var mer positive til denne turen sammenliknet med utøverne, mens OL-utøverne og -trenerne var tydelig mer fornøyd med transporten underveis i mesterskapet enn det Paralympics-deltakerne var. En årsak til dette kan være at alle deltakere i Paralympics bodde i Mountain Village, og at de 2/3 av den norske troppen som konkurrerte i Gangneung dermed hadde opp imot én time å kjøre hver vei.

Det er stor enighet blant utøvere, trenere og sportssjefer om at medieoperasjonen i OL og Paralympics ikke påvirket prestasjonene under mesterskapet. Samtlige trenere, 98 % av OL-utøverne og 96 % av Paralympics-utøverne som svarte på undersøkelsen, mente at media ikke har påvirket dem negativt. Alle utøvere og trenere, bortsett fra én utøver, opplevde at presseattachéene styrte media på en måte som ikke påvirket prestasjonen. Sammenliknet med OL og Paralympics i 2014, er opplevelsen av media bedre nå. I 2014 opplevde 13 % av OL-utøverne og 20 % av Paralympics-utøverne at media påvirket prestasjonen negativt.

Det ble holdt cirka 50 presse møter/ pressekonferanser før konkurransene i OL, om lag 30 mediasamlinger (kakemarkering/feiring/alternative mediemøter), cirka 40 studioopptredener i Discovery-studio, samt et 100-talls intervju-avtaler/mediemøter nasjonalt og internasjonalt.

2.9 UTSTYR OG KLÆR

Det er relativt gode tilbakemeldinger på klær og utstyr som ble delt ut av Olympiatoppen. Prosentandelen som oppgir at de er veldig fornøyd hos de fire gruppene, ligger på 67 % til 80 %, der Paralympics-utøverne er mest fornøyd og. Samme tendens så vi også etter OL og Paralympics i 2014.

På spørsmål om hvordan logistikken fungerte ved utdeling av klær, ser vi en bedring fra 2014, med unntak av Paralympics-trenerne. Her oppgir bare 43 % at de er veldig fornøyd med dette. Siden dette er langt dårligere enn de tre andre gruppene som ligger på 83 %, 86 % og 87 %, er det grunn til å se på hva dette skyldes.

Idrettspresident Tom Tvedt måtte muligens akseptere overvekt på flyet til PyeongChang. Da ekstremkulda slo til i begynnelsen av OL, ble det ekstra behov for varme luer. Tvedt hadde med 200 ekstra Phenix-luer i kofferten...

2.10 OPPSUMMERING

Som angitt tidligere i rapporten ble OL-troppens felles resultatmål overgått i lekene i PyeongChang. 39 medaljer i OL og 8 medaljer i Paralympics er over målsettingen på henholdsvis 30 og 7 medaljer.

Gjennomgangen viser at det jevnt over er gitt gode tilbakemeldinger på Olympiatoppens forberedelser til og gjennomføring av lekene. Overordnet viste gjennomgangen etter 2014 at respondentene fra Paralympics på flere punkter er mindre fornøyde enn respondentene fra OL, dette bilde ser vi ikke nå. Utviklingen er gledelig siden Olympiatoppen har styrket oppfølgingen av Paralympics-utøverne på flere områder etter Paralympics i 2014.

Samlet sett gir evalueringen en rekke tilbakemeldinger med hensyn til hvilke deler av Olympiatoppens arbeid som har vært vellykket og kan videreføres, og på hvilke punkter det er rom for forbedringer. Evalueringen synes derfor å gi et godt grunnlag for videre arbeid med å optimalisere Olympiatoppens planlegging av OL og Paralympics i Beijing i 2022. Det er en styrke for evalueringen at svarprosenten er så høy som den er.

Aksel Lund Svindal.
Forbereder, gjennomfører og lager historie.
Foto: Karl Filip Singdahlsen, NIF

EVALUERING AV FORBEREDELSE MED OL-IDRETTENE

3.1 CURLING

Olympiatoppen har frem mot OL jobbet med utøvere og lag innen både curling herrer og mixed double. Inntil uttaket i september 2017, var det to herrelag som kjempet om plassen, mens det i mixed double tidlig var avklart hvilket lag/utøvere som skulle representere Norge.

I arbeidet med curling har det vært prioritert tett oppfølging av treningsprosessen, der mer fysisk trening, mer trening med laget (samtrening) og tett oppfølging av trener har vært avgjørende. For å sikre utvikling har lagene konkurrert mye internasjonalt med matching på øverste nivå. Utover dette har arbeid med mentale prosesser og helseoptimalisering vært viktige faktorer for å sikre daglig treningskvalitet.

Økt trenertilgjengelighet var et suksesskriterium for videreutvikling av lagene. Dette tiltaket medførte bedre struktur, mer effektivitet og økt kvalitet på gjennomføringen av treningen. Helseoptimaliseringen gjorde også sitt til at utøverne hadde tettere oppfølging fra lege og fysioterapeut, hvilket igjen bedret rutiner og sikret rask oppfølging ved sykdom og skader. Totalt var det nedgang i antall treningsdager påvirket negativt av sykdom og skader siste år før OL sammenliknet med tidligere.

For fremtidig utvikling blir det avgjørende å sikre at igangsatte prosjekt har en strukturert plan, intensitet i gjennomføring og med god evaluering. Curling hadde mål om at både herrelaget og laget i mixed double skulle vinne medalje i OL.

3.2 ISHOCKEY

Ishockey består av en stor utøvergruppe der mange av utøverne befinner seg i klubber utenfor Norge, og der det meste av utviklingsarbeidet rundt utøverne skjer i klubbene. Olympiatoppens faglige ekspertise har derfor i liten grad jobbet direkte med spillerne. Siden forrige OL har det blitt ansatt ny landslagstrener. Selv om det er liten direkte oppfølging på utøvernivå, er det et godt samspill mellom landslagsledelsen og Olympiatoppen.

Det viktigste arbeidet som har vært prioritert inn mot ishockey er bidrag til internasjonal matching. De fleste samlingene med spillerne er knyttet til

matchtrening. Utover dette har helseoptimalisering vært et avgjørende grep. I lys av et høyt antall utøvere var innføring av monitoreringsverktøyet Spartanova et tiltak som hadde som mål å sikre tett dialog med medisinsk team og rask oppfølging ved sykdom og skader. I helseoptimalisering ble det også gjennomført helsescreening og kosttilskuddsregistreringer. Hensikten med dette var å forebygge sykdom, skader og sørge for at eventuell bruk av kosttilskudd var i henhold til Olympiatoppens retningslinjer.

Matchingen som ble gjennomført under de to samlingene gjennom høsten, var svært bra. Det var tidseffektivt med kamper og treninger, og man så en god utvikling av prestasjon.

Nytten av Spartanova og helsescreeningen ble imidlertid ikke så god som ønsket. Flere av utøverne valgte å ikke benytte den, og noen sluttet underveis. En del utøvere gjennomførte ikke selve screeningen. For å få dette til å fungere i fremtiden, må vi sikre at brukervennligheten på verktøyet er god, og at det oppleves nyttig og hensiktsmessig for spillerne.

Ishockey hadde en målsetting om å nå kvartfinalen i OL.

3.3 NSF, ALPINT

NSF alpint er organisert med lagene verdenscup damer/herrer og Europa-cup damer/herrer. Sesongen 2017-2018 var det 7 damer og 12 herrer på verdenscuplagene. Lagene er organisert under ledelse av en felles sportssjef og en landslagssjef for det enkelte lag.

Prioriterte aksjonspunkt for sesongen 2017-2018 var å utvikle en strategi for øvelsene kombinasjon og Team Event (parallellslalåm). For å sikre dette, ble det jobbet med å implementere hensiktsmessig metodikk og motoriske løsninger i treningen. Det måtte utarbeides strategier for den enkelte utøver basert på fysikk og teknikk. Start ble definert som et spesifikt utviklingsområde. «Sport science» jobbet parallelt med analyser relatert til luftmotstand og dresser. Resultater ble diskutert og hensyntatt.

Alpint har jobbet med fagområdene teknikk/motorikk, styrke, ernæring, psykologi og toppidrettscoaching. Det har vært jobbet med tiltak som underbygger de definerte utviklingsområdene. Samspeillet med

Kapittel 3 – Evaluering av forberedelser med OL-idrettene

trenerteamet har tidvis vært bra, spesielt ved gjennomføring av tiltak som var relevant for hele laget. En sterk prestasjonskultur er utviklet i alpint gjennom mange år og det har gitt resultater. Denne kulturen må bevares samtidig må en se hvordan individuelle tilpasninger kan gjøres uten at det går på bekostning av fellesskapet. Det tverrfaglige arbeidet kan med fordel gjennomføres som workshop der innspill fra både trenere, fagpersoner, coach og sport science danner grunnlag for de prioriterte tiltakene. Alpint hadde en målsetting om seks medaljer i OL.

«Even when the athletes grow up and start competing for big trophies, they remain friends. Not made-for-TV-and-Twitter friends, but, like, real friends. Among the other things Norway encourages is for the sports and coaches to get out of their silos and talk to each other and learn from each other.» USA Today.

3.4 NSF, FREESTYLE

3.4.1 Freeski

Landslaget i freeski bestod i sesongen 2017-2018 av to damer og fem herrer. Laget ledes av landslagssjef. Laget har små midler og burde hatt bredere støtteapparat, særlig med hensyn til styrket oppfølging av helse gjennom økt tilgjengelighet på fysioterapi.

Prioriterte utviklingsområder i freeski har vært fokus på lagstrukturer, samt forbedring av trenings- og konkurransekultur. Utarbeidelse av sesongplaner har vært en viktig del av arbeidet. Dessverre er freeski en skadeutsatt idrett. Også inneværende sesong har skadeforebygging og rehabilitering vært en sentral del av arbeidet med laget.

Olympiatoppens fagavdelinger har bare sporadisk jobbet med landslaget i freeski inneværende sesong.

Det har vært jobbet noe med utøvere som er i en rehabiliteringsfase, men lite med utøvere i utvikling. Fagavdelingene som har vært inne er teknikk/motorikk og styrke. Sammen med idretten må vi fremover finne løsninger på hvordan Olympiatoppens fagavdelinger i større grad kan involveres i utøvernes utvikling.

Freeski hadde en målsetting om to gull i OL.

3.4.2 Kulekjøring

Landslaget i kulekjøring består av tre damer og fire herrer, fordelt på A-lag og B-lag. Landslaget er et samarbeidsprosjekt med det svenske landslaget, og Norge har verken egen trener eller støtteapparat for teamet.

Det ble gjennomført et oppstartmøte med den svenske landslagstreneren i mai. Det ble prioritert å jobbe med den beste kvinnelige utøveren.

Av Olympiatoppens fagavdelinger har teknikk/motorikk og styrke jobbet med utøveren. Det har på grunn av en skadesituasjon vært mye rehabiliteringstrening og trening av motoriske forutsetninger. Det har vært god innsats av utøveren og tett oppfølging fra fagpersonene.

En utfordring er at den svenske treneren ikke har vært tilstede på de treninger som har foregått på Olympiatoppen. Dette gjør at overgangen til snø ikke blir ideell, og det blir krevende å diskutere teknikk off-snø med trener. I fremtiden blir det avgjørende å holde trener oppdatert på hva som gjøres hjemme i Norge slik at treneren har økt forståelse av tiltakene det jobbes med.

3.4.3 Skicross

Landslaget i skicross bestod av én dame og to herrer inneværende sesong.

Det ble prioritert å jobbe med den beste kvinnelige utøveren. Hovedfokuset i arbeidet var å øke maksimal styrke og generell anaerob kapasitet. På grunn av skade har man ikke kunnet jobbe etter plan og intensjon. Etter hvert ble hovedfokus på arbeid med rehabilitering og det å rekke kvalifiseringsrenn til OL.

3.5 NSF, HOPP

NSF hopp har vært organisert med et landslag bestående av sju utøvere siste sesong. I tillegg er det et rekrutteringslandslag (toppidrettsatsingen) og et rekrutteringsprosjekt for damer (prosjekt 2022). Olympiatoppen har først og fremst bidratt med faglig og økonomisk støtte til landslaget, men også noe inn mot prosjekt 2022 og faglig oppfølging inn i toppidrettsatsingen. Siden de aller fleste av forbundets hoppere er bosatt i Trøndelag, Innlandet eller i Osloregionen, har mye av Olympiatoppens regionale faglige kompetanse blitt benyttet.

Etter sesongen 2016/2017, hvor resultatene var vesentlig dårligere enn sesongen før, gjorde NSF hopp en strategisk endring ved å ansette en leder av forbundets sports science-satsing. Målet med dette var å fremskaffe mer objektiv kunnskap i prestasjonsutviklingen. Olympiatoppens prosjektstøtte til NSF hopp har gått til å styrke dette arbeidet.

For å bedre samhandlingen mellom de ulike fagavdelingene i Olympiatoppen og trenerteamet i NSF hopp, ble det også laget en interaktiv matrise (excel online) hvor alle involverte skulle oppdatere sitt arbeid hver måned gjennom høsten og vinteren. Dette gjorde at fagpersonene i Olympiatoppen var oppdatert på hver enkelt utøvers utvikling etter samlingene, og at trenerne ble oppdatert på hva fagpersonene jobbet med mellom samlingene. Matrisen ble benyttet til og med desember 2017.

De fagavdelingene i Olympiatoppen som har jobbet med NSF hopp i siste fireårsperiode, er teknikk og motorikk, ernæring og idrettspsykologi. Hopptekniske tester har blitt gjennomført regionalt på Olympiatoppen Midt-Norge. Gjennom midler fra Olympic Solidarity det blitt utviklet et verktøy som ved hjelp av trykkplattform og video viser hoppets kraft og teknikk i en brukervennlig fremvisning; Motion Catalyst Skijump (MCSJ). Testene for 2017 viser at kraftutviklingen til landslaget som gruppe er positiv. Rotasjonen er mer stabil og mindre enn i sesongen 2016/2017.

Idrettspsykologi har jobbet med hopperne individuelt med bevisstgjøring og metoder for optimal restitusjon, redusere de negative effektene av distraksjoner og metoder for å bedre ferdigheter for å prestere under press.

Oppfølgingen fra ernæringsavdelingen har vært tett og faglig god. Det er blant annet utarbeidet protokoller samt optimalisert kostplan for de involverte for å styrke konkurransegjennomføringen. For å komme enda nærmere hele laget vil det være positivt å bli med på flere samlinger gjennom sommeren og høsten. Dette kan bidra til å øke hoppernes kompetanse rundt kosthold og helse i lys av hvordan arbeidskravene i skihopp påvirker utøverne i et kort og langt perspektiv.

Motorikktrening har blitt planlagt og gjennomført av Olympiatoppen sentralt sammen med Olympiatoppen-Innlandet og Olympiatoppen Midt-Norge. Målet med den motoriske treningen har vært å bedre hoppernes forutsetning for å tilegne seg en optimal teknikk under gitte forhold. Gjennom å utvide hoppernes øvelsesbank og bedre oppvarmings-, trenings- og restitusjonsrutiner, har målet vært å oppnå et stabilt høyere nivå samt redusere skader. Samhandlingen med trenerne på disse øktene varierer. Tilstedeværelsen av hoppentrener oppleveres som god på Innlandet og i Midt-Norge, men har det siste året blitt dårligere i Oslo. Et potensielt forbedringsområde er å gjennomføre flere tverrfaglig økter, for eksempel mellom motorikk og idrettspsykologi.

Medaljemålsetningen til NSF hopp var fire medaljer hvorav to gull.

3.6 NSF, KOMBINERT

Landslaget i kombinert har vært organisert med et A-landslag, rekruttlandslag og juniorlandslag i sesongen 2017-2018. Olympiatoppen har jobbet tett med A-landslaget og dets sju utøvere. Laget har vært ledet av sportssjef samt egen landslagssjef og to trenere.

Det har vært jobbet innen de tre definerte kjerneområdene til Olympiatoppen; daglig treningskvalitet, relasjoner i landslagene og konkurransegjennomføring. De involverte fagavdelingene var toppidrettscoaching, utholdenhet og ernæring. Lagbygging har vært gjennomført ved å bruke ressurser fra Olympiatoppen Midt-Norge. Det var sentralt å skape en felles plattform for laget og tydeliggjøre roller i teamet. Tiltak for å styrke daglig treningskvalitet har stått sentralt gjennom å styrke planlegging, tilstedeværelse, oppfølging og

individualisering. Kunnskapsutvikling for både trenere og utøvere har vært prioritert. I arbeidet har det til enhver tid vært jobbet etter prinsippet «en sunn sjel i et sunt legeme». Ernæringsavdelingen har vært tett på med hensyn til vektregulering, kunnskapsutvikling og helseoppfølging. Som et siste tiltak har en hatt økt fokus rundt utstyr for å sikre konkurransedyktige vilkår.

Samspillet med kombinert har fungert tilfredsstillende. Gode planer og hyppige treffpunkt har sørget for at prosessene har utviklet seg som ønsket.

For å videreutvikle arbeidet vil det i fremtiden være sentralt å ha en tydeligere ledelse. Roller og ansvar i teamene må avklares bedre, spesielt når antall personer øker rundt utøverne. Når tiltak iverksettes må det jobbes enda bedre med å definere problemstillinger, og det må legges en god plan for gjennomføring – med en tydelig start og slutt. Det tverrfaglige arbeidet i Olympiatoppen må også utvikles, slik at de ulike fagområdene jobber sammen og utvikler idretten sammen med trener og utøver.

Målsetting for kombinert var å ta medalje i hver øvelse, hvorav ett gull i lagkonkurransen.

«As the Winter Olympics come to an end, cross-country skier Klæbo said Team Norway had built strong relationships among the athletes who went to Pyeongchang. "It's quite cool to be a part of it because everyone inspires everyone," he said. "Back at the hotel we are friends hanging around and just trying to compete with each other and having fun.» CNN.

3.7 NSF, LANGRENN

Langrenn har den siste fireårsperioden vært organisert med én sportssjef som leder for tre landslag; damer elite, menn elite allround og menn elite sprint. Damelaget har to trenere, mens herrelagene har til sammen tre trenere der assistenttrener dekker begge lagene. Totalt er det 8 damer og 15 menn på de tre lagene. Utover dette er langrenn godt organisert med et stort helseteam, smøreteam og en robust stab på Ullevål som håndterer alt av betydning rundt laget.

Langrenn har i siste fireårsperiode hatt et tett og godt samspill med Olympiatoppens fagavdelinger. Det er enighet blant ledelse og trenere om å bruke fagpersoner i sparring og utvikling av idretten. Alle Olympiatoppens fagavdelinger har – med varierende hyppighet og intensitet – vært involvert i langrenn i nevnte periode. Det har vært jobbet innen de tre definerte kjerneområdene til Olympiatoppen; daglig treningskvalitet, relasjoner i landslagene og konkurransegjennomføring.

De siste to årene har vært krevende på flere områder for langrenn. Med Sundby- og Johaug-sakene som bakteppe er det relevant å fremheve at samspillet med NSF helseteam har utviklet seg spesielt godt i etterkant. I relevante saker og fagområder er samspillet svært tett og preget av gjensidig respekt. En annen styrke i arbeidet med langrenn er tydelige utviklingsområder og definerte tiltak for den enkelte utøver. Dette gjøres i stor grad i trekanten med utøver, trener og fagperson(er). Det tverrfaglige arbeidet internt i Olympiatoppen- teamet har fungert spesielt godt i konkrete enkelttilfeller.

På grunn av størrelsen på teamet er det krevende å sikre god kommunikasjonsflyt og forankring av prosjekt i alle ledd hos både Olympiatoppen og NSF. Et tiltak som vil gjøres etter sesongen er å redusere antall fagpersoner fra Olympiatoppen som jobber inn mot langrenn.

Evalueringen i prestasjonsteamet har synliggjort et tydelig forbedringsområde som i hovedsak handler om arbeidsform. I samspillet med langrenn er vi gode til å igangsette tiltak, men vi er ikke gode nok til å sikre kontinuitet i oppfølgingen. I oppstarten må vi tydeliggjøre en arbeidsform som sikrer god systematikk. Forløpet bør bestå av i) evaluering, ii) pre-oppstart med sportssjef, iii) oppstart og planlegging

med det enkelte lag, iv) jevnlig statusmøter og v) evaluering. For å sikre en rød tråd som bidrar til å øke kvaliteten i daglig trening, må det bli hyppigere kontakt mellom trener og fagperson. Det må legges et løp der fagpersonene er noe mer med på samlinger og konkurranser for å bygge relasjoner og øke kvaliteten i samspillet. Olympiatoppens fagpersoner kan også være mer proaktive i det daglige arbeidet, og bidra til at avstanden minker ved å ta mer initiativ for å involvere trenerne.

Det er avgjørende for fremdrift og utvikling i alle prosjekter at trekanten mellom utøver, trener og fagperson fungerer. Dersom det blir et prosjekt der utøver alene driver prosjektet inn mot Olympiatoppens fagperson, ser vi at utviklingen kan gå i feil retning. Generelt sett tror vi det fortsatt er mer å gå på i det tverrfaglige perspektivet. Noe av dette går på intern kommunikasjon i Olympiatoppens prestasjonsteam, og noe går på langrenns evne til å åpne opp for andre perspektiv. Erfaring fra andre idretter viser at dette er spesielt nyttig der utøvere får uforklarlige prestasjonsfall (dvs. ikke utvikler seg som forventet) og ved sykdom/skader (rutiner for involvering av relevante fag).

Langrenns målsetting for OL var å bli beste langrennsnasjon. Det betyr et sted mellom 10 og 12 medaljer, hvorav 3-4 gull.

3.8 SKISKYTING

Landslagene er organisert i elitelandslag kvinner og elitelandslag menn, med henholdsvis seks og sju utøvere på lagene. Begge lagene er organisert med idrettssjef/sportssjef som øverste sportslig leder og to trenere for hvert lag. Skiskyting har for øvrig et velfungerende medisinsk team, smøreteam og gode støttefunksjoner for øvrig.

Skiskyting har gjennom den siste fireårsperioden vært gjennom flere endringer i trener- og lederteamet – sist i kraft av ny idrettssjef/sportssjef høsten 2017.

Siden forrige OL har Olympiatoppens fagavdelinger jobbet noe innenfor kjerneområdene daglig treningskvalitet og relasjoner i landslagene, men den beste kontinuiteten har vært innenfor kjerneområdet konkurransegjennomføring og «ski 2018». Hovedfokus i arbeidet med daglig treningskvalitet har vært

«Perhaps Norway's Olympics swagger is starting to reach dangerous levels. – It's a good feeling when there's cake on the table every night, says Johannes Thingnes Bo, a biathlete who has won gold and silver medals in PyeongChang. Apparently, Norway's athletes get treated to dessert every time one of them earns a medal. – That's why we have four chefs, says Bo. – One can't make all that cake.»
TIME.

individuell oppfølging i teknikkutvikling, idrettspsykologi og ernæringsveiledning. De to siste årene har det også vært gjennomført lagprosesser fra fagenheten toppidrettscoaching.

Arbeidet med skiskyting har vært preget av godt samspill med trenere og helseteam, spesielt i krevende case der utøvere ikke oppnår forventet utvikling eller ved sykdom og skader. Der det har vært individuell oppfølging har kontinuiteten vært god. Dette gjelder særlig innen fagområdene teknikk/motorikk, idrettspsykologi og ernæring. Vi må trekke frem helseteamets evne til å tenke tverrfaglig og arbeidsformen med en screening i oppstart av hver sesong der relevante fagområder inkluderes (eks luftveier og ernæringsstatus). I arbeidet med luftveier har det vært en tydelig strategi og tett samspill mellom Olympiatoppen og NSSF helseteam.

For å utvikle arbeidet med skiskyting videre må det legges bedre planer i oppstarten. Olympiatoppen må innarbeide en arbeidsform som følger en mal av typen: i) evaluering, ii) pre-oppstart med sportssjef, iii) oppstart og planlegging med det enkelte lag, iv) jevnlig statusmøter og v) evaluering. Planene må være mest mulig presise og forpliktende, og trener og fagperson må ha tett dialog underveis. For å sikre dette må Olympiatoppens fagpersoner være mer proaktive i sitt daglige virke. Dette kan skje gjennom å oppdatere trenerne skriftlig og/

Kapittel 3 – Evaluering av forberedelser med OL-idrettene

eller muntlig etter gjennomførte tiltak, eller sikre at treneren er tilstede sammen med fagperson og utøver ved gjennomføring av tiltak. Hyppigere tilstedeværelse på samling og konkurranser er også avgjørende for fremdriften og kvaliteten i arbeidet. Vi vil etter OL sørge for å tydeliggjøre Olympiatoppens prestasjonsteam og ha færre personer tilknyttet den enkelte fagavdeling (f.eks. psykologi). Utover dette ser vi at fagavdelingene er tettere på utøvere som bor i Oslo enn utøvere som bor ellers i landet. Olympiatoppens fagavdelinger må sammen med trenerne avklare hvordan vi øker presisjonen i arbeidet for utøvere som bor i regionene. Dersom oppfølging skjer regionalt må det være under ledelse av trener og Olympiatoppens fagperson sentralt.

Målet for skiskyting før sesongen var å være beste nasjon i skiskyting. Dette innebærer trolig seks medaljer, hvorav tre gull.

3.9 SKØYTER

Forbundslaget i skøyter bestod inneværende sesong av 17 utøvere fordelt på to grupper. Den ene gruppa bestod av sprintere, mens den andre gruppa bestod av mellom- og langdistanseløpere. Laget har vært ledet av sportssjef og to trenere. I tillegg har de hatt én fysioterapeut som har vært tett på, mens det medisinske har vært fulgt opp av Olympiatoppens helseteam.

Siden forrige OL har Olympiatoppen jobbet tett med skøyteforbundet. Flere viktige prosjekter har blitt gjennomført. Sentralt med hensyn til selve konkurransegjennomføringen har vært «toppfart-prosjektet», der nye drakter har vært en suksess. For første gang på mange år har Norge vært i forkant og er den nasjonen de andre snakker om. Dette har gitt utøverne stor tro og trygghet – hvilket igjen har blitt et konkurransefortrinn.

For å sikre daglig treningskvalitet har det vært jobbet tett med flere fagavdelinger. Fra ernæring har utøverne vært fulgt opp både individuelt og som lag, hjemme og på samlinger. Det har vært en utvikling de siste fire årene i antallet utøvere som har fått oppfølging da flere har prestert på et høyt nivå. Utholdenhetsavdelingen har vært tett på hovedtrener de første to årene i perioden. Dette var helt avgjørende for utviklingen, da treneren var ny

og hadde lite erfaring fra øverste nivå. Etter hvert har oppfølgingen fra utholdenhet vært mer relatert til testing samt rådgivning ved behov. Teknikkutvikling har stått sentralt gjennom hele perioden. Fagavdeling for styrke og teknikk/motorikk har bidratt i tett dialog med trenerne. Et viktig tiltak var å involvere utøvere og trenere i en tenkeboks. Dette ble igangsatt siste året og var et av de beste tiltakene som ble satt i gang i fireårsperioden.

Viktig arbeid ble også gjort relatert til kjerneområdet relasjoner i landslagene. Gjennom fagavdelingene for toppidrettscoaching og idrettspsykologi samt godt arbeid fra trenerne og utøvere, har miljøet utviklet seg til å støtte opp under de gode utviklingsprosessene.

Målet for skøyter før sesong var to medaljer.

3.10 SNOWBOARD

3.10.1 Slopestyle/big air

Landslaget i slopestyle/big air bestod av to damer og seks herrer inneværende sesong.

Hovedfokus i arbeidet med slopestyle/big air har vært å øke daglig treningskvalitet for å stille sterkere til start i OL 2018. For å sikre dette har det vært jobbet tett med organisering og strategiske valg. Forankring inn mot administrativt og politisk nivå har også vært avgjørende. Fagområdene som har jobbet direkte med tiltak rundt utøverne har vært idrettspsykologi, teknikk/motorikk og styrke. I tillegg har helseoppfølging fra Olympiatoppens helseavdeling vært avgjørende for utøvere i en skadeutsatt idrett.

Iverksatte tiltak har gitt effekt. Potensialet er stort – idretten og utøverne har treningsmessig mer å gå på. Likevel er dette et landslag med utøvere som ligger langt fremme i forståelse av egen idrett og hva som må til for å lykkes der idretten er nå. I samspillet med Olympiatoppen er det god dialog og stor grad av tillit mellom fagpersoner og den enkelte utøver, eksempelvis innen teknikk/motorikk og idrettspsykologi.

For den kommende fireårsperioden ønsker Olympiatoppen å forsterke det arbeidet som er igangsatt, men med større dybde og bredde (flere utøvere). Det må sikres bedre planlegging og forankring av fysiske/motoriske treningstiltak, bedre

kontinuitet og individualisering samt engasjement og tilstedeværelse av trenere på øktene. For å sikre ønsket utvikling må teamet fra Olympiatoppen møte trenerne oftere til tverrfaglige statusmøter. Det tverrfaglige arbeidet vil bli avgjørende for presisjon og kvalitet i leveransene.

Det er også verdt å nevne at treningsfasilitetene for big air er dårlige i Norge. Det jobbes med et tilbud i Wyller for kommende generasjoner. Dette er avgjørende for å sikre videre utvikling for utøverne i denne grenen. Olympiatoppen er i tett samhandling med neste generasjons snowboardere og deres trenere gjennom juniorprosjektet som er initiert av Olympiatoppen og Snowboardforbundet.

Målet for snowboard, slopestyle/big air før sesong var to medaljer.

3.10.2 Snowboardcross

Landslaget i Snowboardcross SBX bestod av to herrer inneværende sesong, hvorav én la opp på grunn av skaderelaterte problem.

Olympiatoppen startet et prosjekt med oppfølging av én utøver september 2017. Prosjektet ble primært iverksatt fordi det ble vurdert å være stort potensiale for at utøveren kunne nå en finale i OL 2018.

Hovedprioritet i arbeidet var å bedre fysiske forutsetninger gjennom fysisk/motorisk trening, for å møte arbeidskrav og forbedre kjente utfordringer hos utøver. Det ble lagt gode planer, og volum på treningen ble økt. Det ble også gjort endringer i og forbedring av oppvarmingsrutiner. Sentralt i arbeidet var det tverrfaglige arbeidet der styrke, teknikk/motorikk, ernæring og idrettspsykologi var involvert.

Tiltakene som ble iverksatt var relevante og ble gjennomført etter plan. Samarbeid med trener for det amerikanske laget var positivt, samt at tidligere utøver bidro i teamet.

Totalopplegget rundt utøver må forbedres for å skape ytterligere utvikling. Dette må prioriteres i eget forbund. Med en god organisering kan Olympiatoppen bistå i samhandling med trener og utøver. Det er sentralt at det skapes et miljø i Norge slik at satsingen kan gjøres herifra. Det er sårbart når det kun er én utøver som satser det meste av sesongen. For fremtiden må det jobbes med rekruttering, og satsingen må forankres i eget forbund. Det må jobbes med å sikre gode treningsfasiliteter i Norge.

Maren Lundby jubler for gull.
Foto: Karl Filip Singdahlsen, NIF

FAGAVDELINGENES EVALUERING AV FORBEREDELSE TIL OL

4.1 ERNÆRINGS-AVDELINGEN

Ernæringsavdelingen har jobbet med fire strategiske hovedområder inn mot OL; i) oppfølging av prestasjonsernæring i idrettene, ii) transport av mat og sportsprodukter til PyeongChang, iii) sette ned ernæringssteam til OL inkludert kokker og baker og iv) kosttilskuddsrapportering i forbindelse med lekene.

Det har vært jobbet tett med prestasjonsernæring i de fleste idrettene som deltok i OL. Det ble utarbeidet en ernæringsfil basert på erfaringer fra idrettene som kunne brukes for å lette arbeidet for den fagpersonen som hadde ansvaret under gjennomføring av OL. Pakking og transport gikk etter plan. Det ble gjort gode og viktige forventningsavklaringer med kokkene. Teamet ble styrket med én ekstra kokk i siste fase for å sikre at arbeidsbelastningen ikke ble for stor under lekene.

For fremtiden må det sikres at alle idretter har tett og god dialog med ernæringsavdelingen slik at tiltak kan iverksettes i tide. Det bør så tidlig som mulig besluttes hvilken ernæringsfysiolog som skal være operativ under OL, slik at vedkommende tar 100 % ansvar i forberedelsene. På den måten unngår man at viktig informasjon glipper. Dette sikrer også at det er tydelig for hele prestasjonsteamet hvem man henvender seg til når det er spørsmål rundt ernæring. På bakgrunn av erfaringer fra dette mesterskapet ser vi at kommunikasjonen mellom ulike avdelinger i Olympiatoppen kan bli bedre. Kosttilskuddsrapporteringen som gjennomføres av alle utøvere bør fortsatt følges opp av avdelingens leder, uavhengig av hvilken fagperson som er operativ under OL.

De tre norske kokkene lagde til sammen fire måltider per dag til mellom 60 og 70 personer. Det betyr at de i OL-perioden over 25 dager tilberedte mellom 6000 og 7000 måltidsporsjoner.

4.2 IDRETTSPSYKOLOGISK AVDELING

Fagressurser fra idrettspsykologisk avdeling har som en del av OL-forberedelsene jobbet systematisk inn mot enkeltutøvere og trenere i ulike idretter. Hovedfokus det siste året har vært å bidra til god daglig treningskvalitet inn mot lekene, og å forberede for optimal konkurransegjennomføring og prestasjon i PyeongChang.

Avdelingens fagpersoner har vært involvert i et bredt spekter av idrettene. Det har vært jobbet innen snowboard, skøyter, hopp, curling, freeski, skiskyting, langrenn og alpint. Ulike verktøy og metoder har blitt benyttet. Neurotracker ble benyttet med godt utbytte i en case, både med hensyn til spenningsregulering og fokus i trening. I andre tilfeller har arbeidet bestått av individuelle samtaler med utøvere omkring prestasjonsforbedrende tiltak, og det har blitt holdt fellesforedrag og workshops for utøvere og trenere med tema som mental trening, søvn og restitusjon.

I mange idretter har idrettspsykologi vært en del av et tverrfaglig samarbeid med relevante fagavdelinger i Olympiatoppen. Det har vært kontinuerlig dialog med trenerapparat i idrettene og coachene på Olympiatoppen, og tett kontakt/dialog med «helseteam». I noen tilfeller har det vært behov for å samspille med ledelsen i idretten for utvikling av persontilpassede ressurser inn mot enkeltutøvere. Det har også vært avholdt kombinerte trener-/utøversamtaler, samt videreføring av lagprosessene. Fokus på idrettspsykologiske emner som spenningsregulering, håndtering av press/forventninger, selvregulering og optimal konkurransegjennomføring, hvor respektive trenere har vært en del av prosessen, har også vært prioritert. Arbeidet har vært gjennomført som én-til-én-samtaler, på Olympiatoppen i Oslo, og gjennom deltakelse på samlinger.

Prosessene med enkeltutøver har fungert godt, og i henhold til de planene som har vært lagt. Kommunikasjon og samarbeid med sportssjefer, landslagstrenerne i de respektive idrettene har også vært bra.

Et forbedringsområde er enda tydeligere planer for samarbeid mellom idrettene og fagressur Olympiatoppen, og noe større tilstedeværelse og deltagelse på arenaer/samlinger der hvor den daglige treningsaktiviteten foregår. Tidligere inkludering i

«Norway's philosophy has paid off. The Norwegian Olympians play cards and charades before their competitions. - We think it's a good way building the team up, if you have fun with each other, says (Ragnhild) Mowinckel.» TIME.

Olympiatoppens prestasjonsteam mot OL, samt en mer helhetlig og tydelig plan fra Olympiatoppens side på hvordan fagressurser fra idrettspsykologisk avdeling skal/kan brukes både i forberedelsene og gjennomføring av OL.

4.3 HELSETEAMET

I forberedelsene til lekene har helseteamet hatt fokus på å ha regelmessige møter for alt helsepersonell som jobber tett på OL-aktuelle utøvere i det daglige. Dette har gitt mulighet til å formidle nyttig og viktig fagkunnskap generelt, men også til å ta opp aktuelle temaer underveis, f.eks. rutiner for medikamentforskrivning, antidopingarbeid og håndtering av astma og liknende luftveislidelser hos toppidrettsutøvere. Det ble utarbeidet og distribuert møtereferat etter alle møter. I tillegg ga regelmessige møtepunkter mulighet til å bli kjent før avreise til OL, slik at alle fikk en felles forståelse av hva det vil si å jobbe sammen som et team under gjennomføringen av lekene.

Vi har hatt seks møter (to i halvåret) i helseteamet for OL og Paralympics, hvor vi det meste av tiden har vært samlet alle sammen. Dette har vært en god måte å dele erfaringer og få innsikt i de ulike medisinskfaglige utfordringer som vi kan møte i OL og Paralympics. Gruppearbeid med problemløsning hentet fra aktuelle situasjoner i idrettene, ga rom for fruktbare og lærerike diskusjoner, og skapte engasjement. Drøfting av etiske utfordringer som kan oppstå, ble ansett som svært nyttig. Flere opplevde det også ekstra utbytterikt at gruppene ble satt sammen på tvers av idrettene de tilhører.

Innholdet i møtene ble opplevd som variert og nyttig for deltakerne. Alt fra rene medisinskfaglige forelesninger, via et 3-timers luftveisseminar, til praktisk informasjon om OL har blitt gjennomgått. På det siste helsemøtet ble det gjennomført et praktisk HLR-kurs på 1,5 time. Dette ble svært godt mottatt utfra praktisk nytteverdi, og det skapte trygghet å få frisket opp hjerte-lungeredning. Kurset fungerte også som en fin måte å bli bedre kjent gjennom oppgaveløsning og kommunikasjon.

Flere av deltakerne, særlig de som bor langt unna Oslo, ønsker seg litt færre møter. Et forslag her er at det kan trappes ned til fem møter inn mot neste OL, hvorav tre rene helsemøter og ett møte i tilknytning til andre trener- og ledersamlinger som avholdes for hele OL-teamet. Det er også mulig å utvide ett møte med overnatting, slik at man har mulighet til å ha møte en ettermiddag, noe sosialt på kvelden, samt møte på formiddagen påfølgende dag. Noen ønsker at møtedatoene bestemmes lang tid i forveien. Det kan imidlertid by på utfordringer å sette møtedatoer langt frem i tid da detaljerte sesongplaner ikke nødvendigvis foreligger. Gruppearbeid ble godt mottatt, og det var ønske om å utvide dette ytterligere, inkludert simulering av praktiske situasjoner som kan oppstå, men som man vanligvis ikke forbereder seg på. Det anbefales at man jobber i grupper satt sammen på tvers av idretter og profesjon og med sammensatte oppgaver, der man i grupper og i plenum kan bryne sine resonnementer på tenkte skade- og sykdomsutfordringer og å øve på hvordan dra gode vekslers på hverandres spesialkunnskaper og erfaringer. Dette kan gjerne introduseres tidlig i programmet da det også kan bidra til at folk i gruppen blir raskere kjent med hverandre. Møtene kan med fordel være en arena der spesielle helsemessige utfordringer i eget lag kan diskuteres.

Noen av deltakerne ønsket seg mer praktisk informasjon rundt organiseringen av og tilgangen til de ulike helseressursene på Olympiatoppen, samt tilsvarende informasjon om hvordan en vanlig dag i OL «ser ut» og hva som kreves av oss som helsepersonell. Dette kan med fordel presenteres både av en lege og av en fysioterapeut.

4.4 OLYMPISK AVDELING

Olympisk avdeling har det administrative ansvaret for alt som ikke har med det sportslige å gjøre i forberedelse og gjennomføring av OL og Paralympics. Hovedområdene foran dette mesterskapet var prosjektledelse og intern og ekstern prosjektkoordinering, utvikling av organisasjonskart, ansvar for akkrediteringer, arrangere samlinger og inspeksjonsturer, samarbeid med POCOG, IOC, IPC og andre internasjonale OL-komiteer og finne og samarbeide med lokal Olympisk attaché. Utover dette ble det jobbet med innkvartering, frakt, transport (inkludert flybilletter, biler, sjåførere og kjøretillatelse), akkrediteringer og sport entries, IT (inkludert mobiltelefoner og radiofrekvenser), bestilling fra Rate Card og deltakelse på internasjonale møter.

I arbeidet ble det tatt hensyn til forbedringsområder som kom frem under evalueringen etter forrige vinter-OL/Paralympics. Leveransene ble generelt forbedret, selv om det fortsatt er utfordringer innen områdene frakt og flybilletter. Samarbeidet og kommunikasjonen internt i avdelingen fungerer meget bra. Det er avgjørende at de ansatte har mye erfaring, god kunnskap og stort internasjonalt nettverk. Dette gjør at avdelingen har vært gode på prioritering, forenkling og håndtering av mange oppgaver samtidig. Som alltid er det en fordel at OL og Paralympics planlegges parallelt.

Transportene med containerne til OL og Paralympics ble lastet på en feederbåt på Ormsund kai i november, og losset i Antwerpen, Belgia. Derfra ble de omlastet til et containerskip som seilte Middelhavet, gjennom Suezkanalen, over Det indiske hav og Sørkinahavet til Busan, Sør-Korea. Distansen var cirka 11.000 nautiske mil, og transit-tiden var cirka 50 dager. Containerskipene seiler i 18 til 20 knop.

Det har vært et tett og godt samarbeid med vinteridrettssjef som tar avgjørelser og koordinerer informasjon til og fra idrettene. Det samme gjelder daglig samarbeid med andre på huset. Kommunikasjon med internasjonale aktører har også fungert bra.

Innkvartering utenfor leir, i dette tilfellet «Prosjekt Olive og Gymnaset», har vært krevende med mange interne og eksterne aktører involvert. Prosjektleder lå denne gangen utenfor olympisk avdeling. Det kan ikke forventes at en person med en annen heltidsjobb og uten tilsvarende erfaring skal kunne håndtere dette alene. Det er mange som har tatt litt ansvar helt siden oppstarten - noe som har medført en viss grad av ansvarsapulverisering. Forslag til mer effektiv organisering kan være at en ansatt med tilhørighet i olympisk avdeling holder tak i all kommunikasjon og koordinering både internt og mot alle eksterne aktører i første planleggingsfase. På et gitt tidspunkt overleveres «stafettpinnen» til den som skal ha gjennomføringsansvar som deretter overtar all kommunikasjon og koordinering.

Prosjektkoordinering er krevende. Inneværende år har det vært gjennomført jevnlig møter med en stor prosjektgruppe. Leder for det enkelte prestasjonsteam deltok i møtene. Det kan stilles spørsmål om det ville det vært tilstrekkelig med en mindre prosjektgruppe/styringsgruppe bestående av toppidrettssjef, vinteridrettssjef og leder av olympisk avdeling. Møtene ville opplagt blitt mer effektive med færre deltagere. Vårt forslag er at prosjektgruppen/styringsgruppen mot OL Beijing består av tre personer: toppidrettssjef, vinteridrettssjef og leder olympisk avdeling. Andre kan innkalles etter behov, og/eller hvert tredje møte kan eksempelvis bestå av flere møtedeltagere med tilpasset agenda.

Akkreditering av OL-troppen er en krevende oppgave. For å sikre optimal størrelse på lederteam er vi avhengige av FIS- og IBU-akkrediteringer. Etter OL i Sotsji skulle det bli et tett samarbeid med NSF for å bedre forutsigbarheten. Det fikk vi ikke til. Det er veldig bra at NSF bidrar med så mange akkrediteringer, men det må i fremtiden avklares hvordan vi sammen med NSF skal håndtere dette på en slik måte at det blir større forutsigbarhet - i og med at Olympiatoppen er ansvarlig for totalen. Eksempelvis var det over 30 SRS (FIS) akkrediteringer som ikke var bekreftet én uke før DRM. Det som derimot er positivt, er at vi via IOC

En av de internasjonalt mest populære OL-nyhetene, som gikk viralt, og ble nyhetsoppslag på TV-kanaler over hele verden, var norsk. Historien om de norske kokkene som trodde de hadde bestilt 1500 egg til Olive Pension, men så viste det seg at de hadde lagt inn ordre på 15000, tok fullstendig av over hele verden.

og FIS har skaffet oss kunnskap om hvordan systemet fungerer, hvilke retningslinjer som gjelder og hvem som tar beslutninger.

4.5 MEDIEHÅNDTERING OG KOMMUNIKASJON

I forberedelsesperioden har fokus vært rettet mot å etablere gode relasjoner mellom presseattachéene og teamene, og mot å forberede lagene på medieoperasjonen under OL. Herunder nevnes forankring av medierutiner, reklamebestemmelser og retningslinjer for sosiale medier. Videre var det viktig å få på plass gode relasjoner og et gjensidig tillitsforhold til ny rettighetshaver, Discovery. Blant annet var det avgjørende med tydelige forventningsavklaringer og legge gode planer for samspillet. I forlengelsen av dette oppstod en ny utfordring knyttet til NRK og TV 2, som ikke fikk akkrediteringer gjennom Discovery. NRK og TV2 måtte for første gang dekke OL TV-messig uten tilgang til akkrediterte områder. Forventningsavklaring med NRK og TV 2, samt forankring av prinsippene for medieoperasjonen i OL i øvrige redaksjoner, har også vært prioritert. I tillegg kommer vårt ansvar for akkrediteringsprosessen for journalister/fotografer overfor IOC/arrangør.

Innad i gruppen var det viktig å sørge for at teamet jobbet etter en enhetlig filosofi, og hadde en felles forståelse for hvordan jobben skulle gjøres. Det var også en prioritert oppgave å sørge for at nyrekruttert presseattaché var godt skolert, og stod faglig støtt i sitt første OL i den rollen.

Det var viktig at teamet var samlet til fire dagsmøter i tillegg til storsamlingen og ledersamlingen før OL. Det har vært gode prosesser i møtene, og samspillet i gruppen har vært bra. For teamet har det vært inspirerende og nyttig å få inn en ny stemme, samtidig som det er en verdifull styrke at teamet har omfattende erfaring i rollene/oppdraget. Gruppedynamikken har vært god, og prosessene med Discovery har vært forbilledlige og nesten oppsiktsvekkende bra. De krevende utfordringene overfor NRK og TV 2 ble også håndtert på en måte som gjorde at vi var relativt optimistiske før OL startet.

For kommende OL er det viktig å påpeke at involvering i teamene er greie prosesser for dem som på forhånd har relasjoner til de aktuelle lagene. Når disse relasjonene ikke er på plass, bør vi finne rutiner/metoder for denne involveringen, slik at disse prosessene blir gode for både lagene og presseattachéene, og skjer så tidlig som praktisk mulig. Reklamereglene, klesreglene og bestemmelsene for sosiale medier, er krevende. For at lagene skal være enda bedre forberedt på disse, er det nødvendig å utvikle bedre verktøy og tydeligere budskap om hva som er tillatt og forbudt. Her er det også avgjørende at markedsavdelingen på et tidlig tidspunkt er tydelige i sine budskap knyttet til NOC-tolkninger og bestemmelser om klær og antrekk. For å utvikle presseattachéene videre, bør man sette generell og spesifikk kommunikasjonsrådgivning på agendaen i teamet. Presseattachéene har ulik erfaring innenfor kommunikasjonsrådgivning, og det vil være nyttig og utviklende å diskutere kommunikasjonsprinsipper, og jobbe for en felles filosofi på området.

4.6 PROSJEKT SKI 2018

Hovedoppgavene til prosjekt ski 2018 har vært å få idrettene til å jobbe sammen i prosjektet, med felles mål og god kommunikasjon/dialog. Det har vært gjennomført tre testsamlinger i 2016 og 2017 i Korea, i tillegg til en to ukers pre-camp rett før OL, tilstede under prøve-OL for langrenn, kombinert, skiskyting og Paralympics i 2017, innsamling og analyse av værdata og kartlegging av OL-løypene for langrenn, skiskyting, kombinert og Paralympics (GPS, video, bilder, tidsanalyse, profiler).

Rent skispesifikt har det blitt prioritert å jobbe med test av slipp, skiegenskaper, manuelle verktøy, og utøverski i

OL-løypene, felles testsamlinger der smørene fra alle lag jobbet sammen (blant annet, Oberhof, Skiskytter-VM i Kollen), samt at minst én smører fra hver idrett er knyttet til prosjektet og har et ansvarsområde i prosjektet - skape eierskap hos grenene til prosjektet og dets virke.

Det har vært et svært godt samarbeid mellom alle grener i prosjektet, med god kommunikasjon, diskusjon og kunnskapsdeling. Arbeidsmetodikk og arbeidssituasjon har blitt forbedret for våre prosjektansatte i perioden siden forrige OL. Implementering av FoU-resultater har skjedd fortløpende i det daglige arbeid. Det har også vært god kunnskapsoverføring og tverrfaglig arbeid med alpint, hopp og andre grener. Ikke minst har det blitt innført ny metodikk og kultur for kunnskapsdeling og økt nysgjerrighet i smørebuene og hos den respektive smører.

Totalt var det 43 norske utøvere som vant en medalje i OL, hvilket betyr 40 % av deltakerne i OL-troppen. Gjennomsnittsalderen for medaljørene var 27 år. Av disse var det 21 utøvere som kom hjem med OL-gull, dette tilsvarer 19 prosent av utøverne i troppen.

For fremtiden må det bli en økt forutsigbarhet for de prosjektansatte i forhold til kontraktslengde og lønn. Kommunikasjonen med smørebuene må forsterkes og videreutvikles, gjennom fortsatt å fokusere på et godt samarbeide der alle tar eierskap og bidrar til felles målsetninger. Samarbeidet med andre idretter må utvides og forbedres.

Vedrørende transport av utstyr til OL (slipemaskiner, testski og annet relevant utstyr) så har ikke grenene fått tilstrekkelig informasjon om regler rundt spesialbagasje. Dette førte til unødig støy rundt

forsendelse av skirens og andre flytende glidprodukter som plutselig ble flagget som brannfarlige produkter. Det må foreligge rutiner for forsendelse av forskjellige typer produkt som blir gitt til grenene/prosjektet i god tid før forsendelse. Dette vil gi alle tilstrekkelig med tid til å anskaffe produktblad og annen påkrevd informasjon. Prosjektet rapporterte også feil vekt på forsendelse. Vekt på deler til slipemaskinen ble utelatt, f. eks. kjøleaggregater og kasser. Dette medførte at flyfrakten ble noen hundre kilo tyngre enn antatt. Rutinene på dette må forbedres.

4.7 BEKLEDNING

Hovedoppgaven for teamet som hadde ansvaret for OL/Paralympics-bekledningen var å sørge for at alle i OL/Paralympics-troppene fikk en klespakke som var funksjonell, og at hele troppen fikk utdelt samme kles- og utstyrspakke. Kolleksjonen måtte være tilpasset ulikt vær og varierende temperaturer, samt at klærne måtte se bra ut på TV og på bilder. Teamet hadde også ansvar for at leverandørene ble representert/profilert på en god måte.

Det fungerte godt med årets lagerlokale og beliggenhet. Det var godt organisert og teamet som har jobbet på kleslageret har fungert godt. Viktig med erfarne og effektive personer. Forhåndskartleggingen av størrelsesfordelingen i forkant OL/Paralympics var presis. Dressmann og Line of Oslo har vært fantastiske samarbeidspartnere, de har et høyt servicenivå, er ryddige og holder avtaler. Mye funksjonelt og godt tøy fra Phenix som i tillegg til å ha gode norske fargekombinasjoner tok seg godt ut på TV. Tøyet fungerte selv med temperaturforskjeller på hele 40 grader fra OL til Paralympics. Alpindressen var av svært god kvalitet, og den lange regnfrakten var helt nødvendig for å skjerme seg mot vær og vind, spesielt under OL. Joggeskoene fra On var gode og passet til de fleste idrettsføtter. Phenix fikk maksimal profilering i media gjennom OL/Paralympics flotte resultater.

Samarbeidet med den ene klesleverandøren, var utfordrende. Årsaken til dette var omorganiseringen internt i organisasjonen. Dette førte til at de ikke klarte å designe, produsere og levere til avtalt tid. Vi fikk ikke korrigeret prototyper, klesleveransen kom en og en halv måned for sent, forsendelsen måtte da sendes med flyfrakt, noe som førte til at det ble ekstra kostnader for oss.

Kapittel 4 – Fagavdelingenes evaluering av forberedelser til OL

Prosesen med klesleverandørene må starte tidlig slik at det er kontroll på leveransene og nok tid til å justere. Prototyper av alle plagg må fremvises for å sikre at størrelse, stoff og utseende stemmer med bestillingen. Det må foreligge bedre data på vær, vind og temperatur fra området, slik at tøyet dekker de behovene som er under gjennomføring av OL/Paralympics. Når man ser hvor viktig det er med riktig tøy under gjennomføring bør en fra klesteamet ha vært på befaring i byen på samme tidspunkt som OL/Paralympics arrangeres.

Merking av OL/Paralympics-bagger som sendes direkte til bosted, må skje med tagger og strips som tåler kulde. Baggene må også være merket innvendig. Olympiatoppen/NIF må bli bedre til å ta gode bilder i situasjoner der utøverne bruker fintøy. Disse bildene må gis til leverandørene slik at de kan bruke bildene i profilering, da de ikke har mulighet til å være tilstede å ta bilder, og heller ikke reposte bilder fra media. Olympiatoppen og NIFs markedsavdeling må sammen med Olympiatoppen og NIFs info/media- og pressavdeling bli enige om hvordan dette kan løses på en god og smidig måte under neste OL/Paralympics.

Olympiatoppen leide stormølle (til å gå på rulleski innendørs) fra Sverige, som ble sendt sjøveien til Sør-Korea. Mølla ble plassert i et knøttlite treningsrom tilknyttet det lokale skigymnaset i PyeongChang. For å få inn mølla, måtte det settes inn ny, bredere dør, samtidig måtte taket bygges om.

Johannes Høsflot Klæbo.
Foto: Karl Filip Singdahlsen, NIF

4.8 UTHOLDENHETSAVDELINGEN

Hovedfokus for utholdenhetsavdelingen har vært fysiologisk testing (generell og spesifikk), treningsanalyser, treningsplanlegging, høydeoppfølging, (oppfølging på) bistand under stormølleøkter (rulleski og rulleskøyter), felttesting, kartlegging og oppfølging av luftveier i samarbeid med ansvarlig lege, foredrag/seminar for idrettene, FoU-prosjekt/utvikling av medaljekunnskap (tidssoneakklimatisering og forskningsartikler), utvikling av ny treningsdagbok og tilrettelegging av treningsforhold i PyeongChang (stormølle og treningsrom). Idrettene vi har fulgt opp er langrenn, skiskyting, kombinert, skøyter og alpint.

Suksesskriterier for et vellykket samspill med idrettene har vært å komme tidlig inn og avklare i fellesskap hvordan vi skal jobbe. Det er sentralt å være tungt inne og ha nok timer sammen med utøvere/trenere. Andre kriterier er kontinuitet med bruk av samme protokoller og utstyr i testing, å avdekke arbeidskrav og historikk på hva som kreves for å bli best, og det å bidra med objektiv kunnskap som idretten trenger. Treningsanalyser og bevisstgjøring/kontinuerlig fokus på hva som kreves av daglig trening for å utvikle seg til en verdensener, står også sentralt.

Forbedringsområder i arbeidet knytter seg til bedre planlegging og en tydeligere kurs. Det bør alltid være et eget møte med trener om årsplan (trening, tester, møtepunkter osv.). Det kan med fordel være færre personer inne i hver idrett fra avdelingen, og at de som er inne er tyngre inne og med bedre kontinuitet. Det er viktig å bidra til å bygge gode relasjoner/tillit mellom fagperson/utøver/trener. Det må tilstrebnes mer kontinuitet i arbeidet og mindre kick-off/happening.

Driftstiden på stormølla var på totalt 93 timer (fordelt over 20 dager). I snitt trente fire utøvere på mølla per dag, og pågangen var størst i sprengkulda de første to ukene. Av de 93 driftstimene trente Kronprinsen 15 minutter på mølla.

4.9 TRENINGSLOKALET

Bakgrunnen for treningslokalet var å oppnå et konkurransefortrinn dersom vær, vind og tilgang til løypenettet sviktet, eller at optimal trening av andre grunner ikke kunne utføres utendørs. Treningslokalet skulle være et konkurransefortrinn, og tilby utøvere fra langrenn, skiskyting og kombinert skreddersydde innendørsfasiliteter med stormølle, løpemøller og styrkeapparater.

Vinteridrettssjefen var hovedansvarlig og stod for rammene for prosjektet, mens utholdenhetsavdelingen var ansvarlig for gjennomføringen. Det var viktig å involvere idrettene og gi de eierskap til prosjektet. Idrettene ga innspill til de foreslåtte treningstidene og de retningslinjer som skulle gjelde for bruk av treningslokalet. Dette var avgjørende for å unngå misforståelser og kontroverser underveis i lekene. Videre deltok idrettene også i valg av relevant treningsutstyr. Kommunikasjonen var god hele veien, og idrettene bidro aktivt i forberedelsesperioden.

Det tok tid å pakke og klargjøre treningsutstyret og annet materiell som måtte sendes til Sør-Korea. Det var god dialog med olympisk avdeling om tidsfrister og rutiner vedrørende pakking/transport, noe som bidro til at dette ble gjort på en effektiv måte.

Lokalene som skulle benyttes til trening, måtte oppgraderes og tilpasses behovet. F.eks. måtte taket heves og en dobbelt inngangsdør monteres på grunn av størrelsen på stormølla. Av hygieniske og helsemessige årsaker ble gulvbelegget i lokalet skiftet ut og veggene malt om. Det elektriske anlegget måtte oppgraderes. Det ble holdt jevnlig dialog med vår kontaktperson i PyeongChang. Språkproblemer medførte enkelte misforståelser i tilpasningsprosessen. Personell fra Olympiatoppen på inspeksjonstur til PyeongChang var derfor viktig for å kvalitetssikre det arbeidet som ble utført.

4.10 KRAFT/STYRKE-AVDELINGEN

Prioriterte idretter har vært langrenn, skiskyting og alpint. Sekundærprioriterte idretter har vært skøyter, freeski/kulekjøring, snowboard, kombinert, skihopp og para-langrenn/skiskyting. Mindre bidrag ble gitt til ishockey (inkludert para) og curling. Sett i ettertid synes prioriteringene i stor grad å ha vært fornuftige.

I de prioriterte idrettene har kraft/styrke-avdelingen ofte jobbet tett med teknikk/motorikk-avdelingen. Dette har vært en bevisst strategi og fungerte meget bra; det ga faglig utvikling i begge avdelinger. En sentral arbeidsmetode har vært å opprette prosjekter rundt enkeltutøvere, med gode eksempler fra langrenn, skiskyting og skøyter. Prosjektene tok utgangspunkt i utøveren og trenerens vurdering/presentasjon av sterke og svake sider, og prosjektmålet ble konkretisert i samtaler mellom utøver, trener, Olympiatoppen-coach og Olympiatoppen-fagansatte (typisk fra ernærings-, teknikk/motorikk-, og kraft/styrke-avd.). Mange prosjekter fungerte godt med ukentlig oppfølging i vår-sommer-høst-mnd.

Utfordringen med utøverprosjektene har vært oppfølging og dokumentasjon. Mange prosjekter ble aldri formelt avsluttet med møte eller rapport. For utøverne er det ikke sikkert dette hadde stor betydning, for treningsgrunnlaget ble lagt. Men, for Olympiatoppens og idrettens utvikling sitter vi igjen med begrenset utbytte.

Aldri et OL uten... symaskiner. To symaskiner ble fraktet sjøveien til PyeongChang. Disse ble brukt til å sy hoppdresser.

EVALUERING AV GJENNOMFØRING AV OL

5.1 COACHEVALUERING

OL i PyeongChang ble historisk. Norge tok 39 medaljer, hvorav 14 gull, 14 sølv og 11 bronse. Ingen nasjon har noen gang tatt like mange medaljer i et vinter-OL.

I denne delen av evalueringsrapporten vil OLT-coachene og vinteridrettssjefen sammenfatte de erfaringer som ble gjort i gjennomføringen av OL.

De faglige forberedelsene med idrettene er formidlet tidligere. I tillegg er det behov for å formidle prioriteringer som er gjort i planleggingsfasen gjennom aktiviteten i prestasjonsteamet i Olympiatoppen. Visjonen for forberedelsene til OL og Paralympics i PyeongChang har vært: «*Best forberedt*».

Et av aksjonspunktene i evalueringen etter OL i 2014 var å sette mer fokus på optimalisering av prestasjonen i forberedelse og gjennomføring av OL. På bakgrunn av dette ble navnet på Olympiatoppens faggruppe i gjennomføringen av OL endret fra «*helseteamet*» til «*prestatjonsteamet*». Prestasjonsteamet ble ledet av vinteridrettssjefen (nyopprettet stilling i 2014), og bestod av representanter fra følgende fagområder: Olympiatoppen-coacher, helse, media, ernæring, idrettspsykologi, utholdenhet og teknologi. I tillegg ble olympisk avdeling invitert for å sikre god informasjonsflyt mellom prestasjonsteamet og prosjektgruppen. Prestasjonsteamet har hatt møter hver 6-8 uke de to siste årene før OL.

Som vi kommer tilbake til, har veldig mye av arbeidet i prestasjonsteamet fungert veldig bra. Strukturen på dette arbeidet vil videreføres. Vi vil imidlertid se på hva vi kan gjøre for å redusere den totale møteaktiviteten i prestasjonsteamet og prosjektgruppen.

5.1.1 Prioriteringer

Fra 2016 til 2018 ble det gjennomført tilsammen seks utøver-/trener-/ledersamlinger, inklusiv en rekognoseringsstur med sportssjefer til PyeongChang høsten 2016. I samarbeid med idrettene har vi prioritert følgende 10 områder i forberedelsene til lekene (i tilfeldig rekkefølge):

1. Tidssoneakklimatisering
2. Vær, føre og klima
3. Precamp
4. Gode hygieniske forhold
5. Kvalitetssikring av bosted

6. God og riktig mat
7. God søvnkvalitet
8. Treningsfasiliteter før og under mesterskapet
9. Innhenting av konkurransespesifikk informasjon
10. Rolleavklaring internt i Olympiatoppen og med idrettene

Generelt viser våre evalueringer at vi har lykket med prioriteringene og måten de har blitt planlagt og gjennomført på. Det er utviklet mye kompetanse og erfaring som vi tar med oss rett over i planleggingen av OL og Paralympics i Beijing. Uten å gå inn i evaluering av alle områder i detalj, vil vi i det følgende reflektere rundt noen av disse.

Ekspertgruppen, som gjorde et utmerket grunnarbeid innen tidsakklimatisering, presenterte dette på trener- og utøversamlingen ni måneder før mesterskapet. Helseteamet hadde ansvaret for implementeringen av anbefalingene. Grunnet ulik tidspunkt for konkurransene, ble ulike valg gjort av de ulike idrettene. Prioriteringen og kunnskapen som ble lagt frem, gjorde at alle idrettene gjorde gode vurderinger og valg rundt tidssoneakklimatisering og precamp. Mange har kommentert at de har vært veldig fornøyd med å være på plass i PyeongChang så tidlig som de var. Dette bidro til god akklimatisering og nødvendig ro rundt forberedelsene til første konkurranse. At noen av idrettene valgte å ikke sende sine beste utøvere prøve-OL, oppleves imidlertid som ikke optimalt. Dette bør prioriteres foran OL og Paralympics i Beijing.

Ski 2018 var tidlig på plass, og fikk lagt ned mye godt arbeid før øvrige nasjoner var på plass. Det kalde klimaet ble håndtert godt. Gode ski fra første konkurranse skapte positivitet til hele troppen – særlig siden det tverridrettslige samarbeidet hadde fungert bedre enn i noe mesterskap tidligere. På grunn av god planlegging og mye erfaring, ble mange utfordringer håndtert av et løsningsorientert smøreteam og ved hjelp av gode fasiliteter til slipemaskinene.

Det kalde klimaet stilte store krav til funksjonelle og varme klær. Erfaringene med klespakken i dette mesterskapet var gode. I og med at klimaet i Beijing ikke ser ut til å være mildere enn i PyeongChang, ønskes det fra flere en varmere dunjakke og tykkere luer.

Kapittel 5 – Evaluering av gjennomføring av OL

Kvalitetssikring av bosted, med god hygiene og mat, var et stort og krevende område. Med fem ulike bosteder var dette komplekst. Det er flere årsaker til at resultatet ble såpass bra. God planlegging er selvfølgelig viktig også her. Viktig var det også at vi hadde én person i PyeongChang 14 dager før overtagelse av bostedene. Det gjorde at vi kunne sikre at vår hygieniske standard ble etterfulgt. De største utfordringene med tanke på hygiene hadde vi i arrangørens leire. Vaskeprosedyrene der var sterkt kritikkverdige.

Maten i leirene var imidlertid veldig god, og vårt team med kokker og baker gjorde også en svært god jobb. Dette har gjort at Olympiatoppens prioritering av riktig og god mat har blitt trukket fram av flere som en suksessfaktor.

De to siste prioriteringene vi har valgt å trekke frem, er tilrettelegging av treningsfasiliteter og rolleavklaring mellom idrettene og Olympiatoppen i gjennomføring. For langrenn og skiskyting ble det fraktet ned en rullskimølle, og et treningsrom ble etablert i gangavstand til bosted. I likhet med kosthold blir dette trukket frem som en suksessfaktor. Utøverne kunne gjøre hovedøkter og suppleringsøkter uten krav til transport og faste treningstider. Hopperne hadde tilgang på gymsal som gjorde at de fikk gjort sine normale rutiner med volleyball og teknikkøkter. Et supplement til treningsrommene i leirene var 12 spinningssykler som var tatt med fra Norge. Disse ble fordelt på leirene, og først og fremst benyttet til restitusjonsøkter.

På beredskapsøvelsen tre måneder før avreise ble det satt fokus på rolleavklaringer mellom idrettene og Olympiatoppen. Den viktigste avklaringen denne dagen, var at idrettens vanlige rutiner i verdenscupen også skulle benyttes i OL. Kommunikasjonslinjene mellom idrettene og Olympiatoppen ble avklart. Ved neste tilsvarende samling bør alle idrettene være representert. Alle sentrale personer i Olympiatoppen bør også være tilstede.

5.1.2 Læringspunkter i samarbeidet med idrettene

Med fasiten i hånd ser vi at 7 av 10 idretter har nådd sine medaljemål. Troppen som helhet nådde målet på 30 medaljer og hovedinntrykket er svært positivt. På mange måter er det fristende å ta lett på evalueringen, og tenke at dette er lett å gjenskape i 2022. Det har vi

imidlertid ikke gjort – vi har gått inn i prosessene og samarbeidet vi har hatt med idrettene og i detalj sett på hva som har fungert godt og ikke. Ut i fra dette sitter vi igjen med en del kriterier som vi mener må vær på plass i samarbeidet med de idrettene som skal representere Norge i Beijing i 2022.

I samarbeidet med idrettene med god måloppnåelse, har vi valgt å løfte frem følgende punkter:

- Enkelte sportssjefer ankom OL i forkant av trenere og utøvere. Dette bidro til at sportssjefene tok tak i det som ikke var i orden før resten av laget kom. I disse tilfellene så vi også god rolleavklaring mellom sportssjef og trener. Trenerne kunne dermed ha full fokus på utøverne og kommende konkurranser;
- Forventningsavklaringer mellom idretten (sportssjef og trenere) og Olympiatoppen-coach i god tid før mesterskapet, har vist seg å være viktig;
- Gjensidig tillit og lav terskel for dialog mellom idretten (sportssjef og trenere) og Olympiatoppen-coach, bidrar til god samhandling;
- Idretter med god organisering og rolleforståelse får mest igjen for Olympiatoppens prestasjonsteam i forberedelser og gjennomføring;
- Et kjennetegn på de idrettene som lykkes best i OL er at utfordringer løses nærmest mulig der utfordringene er og gjennom direkte dialog;
- Tilrettelegging med egne treningsfasiliteter (treningsrom og gymsal) har sannsynligvis påvirket resultatene positivt;
- Tidlig ankomst til OL ga ro til akklimatisering og god trening før mesterskapet startet.

Selv om det i stor grad er god samhandling mellom idrettene og Olympiatoppen ser vi at vi fortsatt skal prioritere å jobbe med:

- Åpenhet og ærlighet i all dialog;
- Videreutvikle kompetanse og erfaring rundt mesterskapsgjennomføring;
- Bevisstgjøring av idrettens arbeidskrav for toppprestasjoner i OL;
- Støtte trenerne i utvikling av lederrollen og sikre tilstrekkelig utøverinvolvering;
- Samhandling og forankring av viktige og mindre viktige beslutninger før og gjennom mesterskap
- Lojalitet til felles regler og beslutninger.

5.2 ERNÆRING

Ernæringsavdelingen hadde én person tilstede under nesten hele OL-perioden. Hovedarbeidet var å forberede og kvalitetssikre matopplegget i leirene. De største utfordringene var relatert til leiren der langrenn og skiskyting bodde, «Olive», da hele denne operasjonen var Olympiatoppens ansvar (ikke arrangør).

Gjennomføringen av det ernæringsmessige i leirene gikk veldig bra. Den var preget av godt teamwork. Det var viktig at det var god bemanning i startfasen slik at leirene ble slik vi ønsket. At Olympiatoppen hadde én person tilstede de siste ukene før OL, var viktig for kvalitetssikringen. Matopplegget fungerte veldig bra, både i hovedleirene og på leirene utenfor. Det var avgjørende å etablere klare rutiner på måltider og klokkeslett. Bakeren hadde meget stor totalbelastning, spesielt når konkurransene begynte. På grunn av de gode resultatene, var det ønskelig med kakefeiringer – noe som ikke var beregnet i det omfang det ble. Bakeren jobbet på små flater, og måtte tilpasse arbeidet på kjøkkenet når det ikke skulle lages annen mat. For neste OL kreves god planlegging for å sikre gode arbeidsforhold for alle delene av «kjøkkenleveransen». Kokketeamet fungerte også veldig bra. Det var en enorm trygghet å ha med kokker med så mye erfaring fra tidligere mesterskap.

Det meste av oppfølgingen ble gjort på «Olive». På grunn av utbrudd av noro-virus, ble det innført forflytningsstopp mellom leirene. Dette gjorde at det ble få besøk i de andre leirene gjennom mesterskapet. Men med tett samarbeid med idrettens helseteam, gikk det veldig bra i alle leirene. Matopplegget virket upåklagelig.

Hvis det er noe vi skal bli bedre på, er det rolleavklaringer – spesielt når nye personer kommer inn i teamet. Det kan bli utfordrende dersom noen har overlappende roller. Hvem gjør hva og når, er viktig å få avklart godt når man jobber i slike team.

Når det gjelder sykerom, var det flere ganger behov for dette i starten av oppholdet. Sykerom burde derfor vært tilgjengelig fra dag én. Matlevering til sykerommet ble enten utført av helseteamene til utøver/støtteapparat eller ved at sjefslegen ga beskjed til ernæringsfysiolog. Organisering av dette burde i større grad vært avklart.

Med unntak av for mye brunost og for lite YT-drikke, var det gjort gode beregninger på matvarene som var sendt med frakten. Da det ikke var lett å finne enkelte matvarer som f.eks. havregryn, spesialmat for utøvere med matintoleranse mv., var det viktig at det var med mye kjente matvarer hjemmefra.

Totalt sett var det et veldig godt gjennomført OL, med bra teamwork og godt samarbeid på tvers av idretter og helseteam.

Norsk frokostpålegg er populært. Det ble tatt med 1000 porsjonspakker og 11 kilo makrell i tomat i 110-gramsbokser, 700 porsjonspakker leverpostei, 1000 porsjonspakker/små tuber nugatti og 1000 porsjonspakker med syltetøy. Videre 700 porsjonspakker havregryn og 200 poser Real turmat.

5.3 IDRETTSPSYKOLOGI

Det var én representant fra avdeling for idrettspsykologi tilstede det meste av OL-perioden. I tillegg var det tilstede en psykolog fra helseavdelingen. Det var en klar fordel å bo i leir og ha full akkreditering, særlig med tanke på at idrettspsykologen var en del av beredskapsteamet. Dette gjør det lettere å forflytte seg mellom de ulike leirene ved behov, og gjør at man også kan være tilgjengelig for utøvere og andre uavhengig av tid og sted.

Samlet var det faglig sett få henvendelser i løpet av mesterskapet. Siden idrettspsykologen ikke hadde jobbet inn mot noen av idrettene før mesterskapet, var dette som forventet.

Beredskapsteamet ble involvert i én sak under OL som berørte trenere og utøvere i OL. I den forbindelse var det nødvendig med oppfølging fra idrettspsykolog. Hendelsen ble håndtert på en tilfredsstillende måte, og informasjonsflyten var god både i forkant og underveis. Samtidig kunne det vært hensiktsmessig å være noe bedre samsnakket innad i teamet.

I alle saker der beredskapsteamet blir involvert, bør det være en kort evaluering i fellesskap når saken er håndtert/løst. Den i beredskapsteamet som har krisepsykologisk kompetanse, bør også bli invitert inn i møtene med de/den saken gjelder slik praksis er i dag.

Læringspunkter

Som del av beredskapsteamet er det en klar fordel å bo i leir og ha full akkreditering. Det er både hensiktsmessig og nødvendig for å kunne gi rask og god faglig bistand ved behov. Det er også hensiktsmessig at den/de fra idrettspsykologisk avdeling som skal bistå under OL, blir koblet på og får jobbet med idretter i god tid før mesterskapet. Det bør vurderes om krisepsykologisk kompetanse skal være tilstede under hele mesterskapet. Bør flere utøvere/grener få et godt faglig tilbud om idrettspsykologisk oppfølging underveis, herunder anledning til å ha en idrettspsykologisk rådgiver tilstede som de kjenner godt fra før? I dag er organisering slik at den med klinisk kompetanse rapporterer til sportslig ledelse. Det er et spørsmål om den med klinisk psykologisk kompetanse (og som evt. skal reise til OL), bør være en del av helseteamet, og delta på deres møter både i forkant av og underveis i mesterskapet.

Olympiske leker. Olympiatoppen hadde med nok leker til å aktivere en middels stor barnehage. Et tyvetalls puslespill, bordtennisbord, Trivial Pursuit og en rekke andre spill, minibiljard, bordhockey, kick bikes osv.

5.4 HELSETEAMET

Helseteamet besto av til sammen 7 leger, 12 fysioterapeuter, 1 kiropraktor og 3 massører. Teamet hadde samlet bred kompetanse, og det ble jobbet godt på tvers av idrettene. Alle idrettene hadde med minst én helseperson som de kjente godt fra før. Samarbeidet i helseteamet opplevdes som overveiende godt. Leilighetene som ble brukt til fysioterapi og legerom, hadde god kapasitet, og det var praktisk å ha beliggenhet vegg-i-vegg med NOC-kontoret. Det ble avholdt separate helsemøter daglig i hver leir, og det ble deretter avgitt muntlig eller skriftlig rapport til sjefslegen (CMO). En slik løsning er praktisk og gjør at man unngår unødig tidsspille. Som kommunikasjon og informasjonskanal for øvrig ble det benyttet egne What's app-grupper for helseteamet. Dette fungerte godt, og ble ikke «misbrukt». For første gang ble det benyttet en 'tablet' fra IOC til elektronisk registrering av sykdoms- og skadeforekomst under OL. Dette var brukervennlig, men hadde litt oppstartsproblemer med noen mindre systemfeil.

Troppen som helhet hadde lite sykdom og skader. Det var to bruddskader og to lettere hjernerystelser blant utøverne, men svært lite sykdom. Blant støtteapparatet var det flere smørere som ble syke med luftveisinfeksjoner og påfølgende tap av arbeidsdager. Ved oppstart av lekene var det utbrudd av norovirus blant de frivillige (sikkerhetspersonalet). Arrangøren håndterte utbruddet eksemplarisk. Langrenn og skiskyting bodde på eget hotell utenfor leir (Olive pension). De opplevde at samarbeidet på helsesiden fungerte godt. De hadde et felles legekantor for begge idrettene der, men separate fysioterapirom.

Kapittel 5 – Evaluering av gjennomføring av OL

Utbruddet av norovirus i deltagerlandsbyene under OL ledet til nærmere 300 med påvist smitte, hvorav de fleste var arbeidsstyrketil arrangøren. Dette medførte høy beredskap i den norske troppen. Arrangøren iverksatte en rekke tiltak og opptredte eksemplarisk i å håndtere utbruddet. Innad i helseteamet ble det kommunisert «kjøreregler» og informert fortløpende om utbruddsstatus via What's App. Det ble iverksatt høyeste beredskap med grundig håndvask med såpe og vann i minst 30 sekunder før mat og etter toalettbesøk. Det ble også innført restriksjoner på fysisk kontakt med andre (hilse- og klemmeforbud), på berøring av overflater som dørhåndtak, på bruk av fellestoiletter på området og på forflytning av personer i troppen mellom leirene. I tillegg isolerte vi syke i minst 48 timer etter symptomfrihet og brukte plastbestikk i spisesalene. Det var god forståelse for – og relativt god etterlevelse av – forholdsregler som ble iverksatt for å unngå smitte. Ingen i den norske troppen ble syke av norovirus. Flere av smørerne (langrenn/skiskyting) og flere i støtteapparatet til kombinert fikk luftveisinfeksjon eller influensa. De syke ble isolert eller delisolert og fikk tett oppfølging av lege.

Sjefslegen hadde flere tidkrevende saker som måtte håndteres under lekene. Samarbeidet med pressesjefen var støttende og godt. Om alle disse pressehenvendelsene skal og må håndteres av CMO under lekene, bør likevel diskuteres.

Læringspunkter

Reisedatoer for alle i helseteamet må være avklart i god tid før avreise. Dette er nødvendig for å unngå justeringer helt på tampen, fordi dette får implikasjoner for resten av teamet. Erfaringsmessig er det en fordel om helsepersonene kan komme til leiren sammen med «sine» utøvere. Sjefslegen må være med på pakking av utstyr, og sjekke at alt blir med. Planlegging og rigging av legerom og fysioterapirom, slik at alt står klart før utøverne kommer, er et stort pluss for alle. Sjefslege og sjefsfysioterapeut var på plass fire dager før leirene åpnet. Det var akkurat tilstrekkelig med tid til å rigge i alle fire leire.

Helseteamet var passe stort, men totalbelastningen på noen enkeltpersoner ble litt større enn forutsett. Sammensetningen av teamet og fordeling av oppgaver må kalkuleres ut ifra både trening, konkurranser og tid som medgår til dopingkontroller.

Det er nødvendig med lege tilstede i alle leirene under hele mesterskapet for å opprettholde god beredskap med hensyn til skader og sykdom, bistå med å følge utøvere til dopingkontroller, og unngå mye reisetid mellom leire med tilhørende periodevis redusert beredskap. Ved større hendelser kan CMO bli vesentlig bundet opp med administrasjon, media, beredskapsteam etc. Det er viktig å ta høyde for dette når teamets sammensetning og størrelse skal avgjøres. Det er behov for å ha en sjefsfysioterapeut som er libero i leir og kan trå til der det trengs, men som også har overblikket og oversikt. Tilbakemeldinger tyder på at det også var en trygghet for både helseteam og utøvere å vite at leiren stort sett alltid var bemannet med lege og fysioterapeut.

Det var to fysiologer til stede samtidig i 9 dager under OL. På tross av en del luftveisinfeksjon var det med denne bemanningen stor overkapasitet på luftveistesting. Kapasitet på ortoped i leir var begrenset. For kommende vinter-OL anbefales det å alltid ha ortoped tilgjengelig for både trening og konkurranser i de idrettene der det erfaringsmessig er mest skader (freestyle, snowboard, alpint, hockey). Ortoped bør bo i leir. Ortoped bør dessuten være den som primært følger skadet utøver til sykehus for å kunne involveres ved diskusjon rundt ev. operasjon og behandling.

Det ble på forhånd jobbet godt med forståelsen av hva det vil si å jobbe i og fungere som ett helseteam under OL. Det innebærer en omdefinering av roller sammenliknet med hvordan en normalt sett forholder seg til «sin» idrett og «sitt» særforbund. Et par episoder under OL med hensyn til skadet utøver illustrerte litt usikkerhet rundt kommunikasjonslinjer. Dette kan med fordel repeteres og presiseres ytterligere overfor helseteamet på siste helsemøte før avreise til OL. Retningslinjer for presseuttalelser fra helsepersonell, herunder kommunikasjon rundt skader/sykdom), anbefales også gjennomgått da. Informasjonen som beskrevet over bør også overbringes til utøvere.

Kjønnsfordelingen i helseteamet var skjev. Teamet besto av 20 menn og 3 kvinner hvorav den ene var sjefslegen. Kvinnene utgjorde 2/7 leger og 1/16 fysioterapeuter. De to kvinnene (unntatt CMO) var tilstede i PyeongChang i henholdsvis 9 og 13 dager, mens gjennomsnittlig antall dager for menn var 17. Vi vil utfordre særforbundene til å ha et bevisst fokus på

Kapittel 5 – Evaluering av gjennomføring av OL

å engasjere flere kvinnelige leger og fysioterapeuter snarest mulig. Dette vil gavne idretten og gi muligheter for en fordelaktig, jevnere kjønnsbalanse i helseteamet ved neste OL.

Blant 108 utøvere var det 7 luftveisinfeksjoner og 9 skader (hvorav to brudd og to hjernerystelser). Blant støtteapparatet på ca. 150 var det 19 luftveisinfeksjoner (7 influensa), 3 omgangssyke og 2 annet.

Det kan være behov for ytterligere presisering og samkjøring på tvers av leire med hensyn til retningslinjer og ansvarsfordeling ved sykdom. Det oppsto et par situasjoner der det var litt uklart hvem som har ansvar for behandling, oppfølging og isolering. Dette kunne eksempelvis skje der støttepersonell bor i leir, mens behandlende lege for den syke deltageren bor utenfor leir, og kommer til leir og gjør undersøkelser. Alle i støtteapparatet, og ikke bare utøverne, må få tilstrekkelig informasjon om forholdsregler for å forebygge sykdom, om varslingsrutiner ved sykdom og betydningen av at alle er vaksinerte mot sesonginfluensa. Særforbundene har et ansvar for informasjon og opplæring av sitt støttepersonell med hensyn til smittemåter/varsling/vaksinering. Sykeleilighet bør være tilgjengelig fra dag én og minst til midtveis i mesterskapet. Hotellrom foretrekkes om mulig. Det var utbrudd av både omgangssyke og luftveisinfeksjon/influensa blant støttepersonell allerede før leir åpnet. Sykeleiligheten (4 sengeplasser, tre rom, to bad) var ikke tilgjengelig før flere dager senere. Dersom mulig bør syk og frisk person unngå å dele bad.

5.5 OLYMPISK AVDELING

Alle OL-leirene fungerte i henhold til plan. Dog var det avgjørende at bemanning var «on-site» og fulgte opp Olive tett før overtagelse. Olive, Gymnaset, Park Roche, Bokwang og Olympic Villages fungerte fint. Det var positive og fleksible folk overalt. Det var godt samarbeid på alle nivå både internt i administrasjonsteamet, med andre i Olympiatoppen, idrettene og internasjonale aktører (POCOG, IOC og andre nasjoner). Fra alle leirene ble det meldt om god stemning, selv om Noro-viruset satte oss alle på prøve. Det var god og dyktig Olympiatoppen-bemanning i alle OL-leirene, samt Paralympics-leiren. I tillegg hadde OL denne gangen svært dyktige NOC-

assistenter. Vi sørget for at den beste OL-assistenten også ble Paralympics-assistent.

Coastal Village hadde minst bemanning og flest utøvere i leir. Oppgavene ble likevel løst på en enkel og effektiv måte. Lederne prioriterte og satte grenser mellom hva som var nødvendig og hva som var «nice to have» (eksempelvis overmadrasser og transport med egen bil). Godt er ofte «godt nok» og noe å tenke på for alle bosteder med hensyn til graden av service vi er tjent med å gi. Dette tar vi tak i uten forhåpentligvis å drepe tiltakslyst.

Mottak og tilbakesending av frakt for OL var vellykket. God plan og god involvering av alle aktørene, og ditto enkel og tilstrekkelig informasjon, gjorde at det ble mulig å delegere mye arbeid, hvilket er nødvendig når vi frakter 22 tonn. Vi har pr. nå en fornuftig arbeidsdeling med Schenker under gjennomføring som vi må tilstrebe å opprettholde.

Læringspunkter

105 personer fra det norske teamet bodde utenfor Olympic Villages i OL-perioden (både akkrediterte og uakkrediterte). Alle disse måtte transporteres av egne biler fra/til flyplass, fra/til/mellom arenaer, til/fra medaljeseremonier, treninger, tekniske møter, sykerom, helseundersøkelser, pressekonferanser samt til mange andre gjøremål. Norge hadde 19 biler, 9 NOC-Assistants som kunne kjøre, 5 innleide sjåfører samt at mange trenere og ledere selv kjørte. På Olive var transportbehovet stort og organiseringen av dette internt burde vært gjort på en annen måte. Det blir flere og flere som bor utenfor Olympic Villages (flere uakkrediterte, SRS/IBU/FIS akkrediterte samt trenere/ledere) som av diverse grunner vil bo utenfor. Med så mange mennesker avhengige av egen transport, må dette planlegges og prioriteres bedre. Sistnevnte betyr at *alle* som bor i leir må ta arrangørtransport. For å få en god forventningsavklaring og bli enige om hva som er mulig, bør møter gjennomføres med idrettene og prestasjonsteamet før OL. Dette blir en vesentlig utfordring.

Leieavtalen for Olive og restauranten var ikke detaljert nok, noe som stadig medførte diskusjoner med eier underveis. Ved neste OL bør kontraktene være mer detaljerte, og dette må kvalitetssikres.

Det bør også være klarere arbeids- og ansvarsfordeling ved hjemreiser fra OL med hensyn til logistikk av frakt av utstyr fra arenaer til flyplass og Olympic Villages.

5.6 SKI 2018

Ski 2018 hadde gjort gode forberedelser. Det var gode og klare ideer om hva som skulle prioriteres med hensyn til slip (hvilke sliper som var aktuelle, tilpasning av slipene, grovhet og varianter). Det var gjort viktig forarbeid knyttet til nok testserier ferdig nullet og klare med relevante sliper basert på tidligere tester i Korea – dette basert på viktig erfaring fra Sotsji. Det var bra å fordele frakt med container og flyfrakt, og frakten fungerte bra.

Det var for lite tid og arbeid med IDT-teknologi i forkant, men vi ble ferdige med et nødskrisk. Database/klokke-app ble klar for sent, idet dette ikke var ferdig før etter ankomst Korea. Gjennom gode kontakter og godt samarbeid med utstyrsleverandører og andre nasjoner hadde smøreteamene og Ski 2018 gode forutsetninger for å gjøre den jobben som krevdes for å gi utøverne gode ski. Tilgang til nok akkrediteringer og løypevester, leveranser stadion, testing i forkant av OL, er eksempler forutsetninger for å gjøre en god jobb.

Under OL var teamet tidlig i gang med å teste slip, og det var solid innsats av alle involverte. Det var avgjørende at representanter fra grenene var med på denne delen av arbeidet. Da kombinert var uheldig og fikk en skade, fikk de ikke vært med i starten.

Det ble gjort bra arbeid rundt væranalyser og statistikk. Annen datainnsamling og analyse (Database/Dashboard/klokkeapp) fungerte også bra.

Teamet hadde egen bil, bra boforhold og god tilgang til mat fra dag én. Dette er viktig når det skal gås mange mil dag etter dag. Bra for dialog og erfaringsutveksling var også at lagene bodde relativt samlet. God planlegging og gode kontakter gjorde at testing og plassering av smørebadene ble slik Norge ønsket.

Det ble jobbet med nye prosjekter tett på og underveis i OL. Nye sliper ble tatt inn, og langrenn fikk testserier til manuell testing. Skiskyting fikk testserie på annet skimerke enn Madshus. Teknologi og bruk

av klokkeapper/database, samt implementering av resultater fra analysene, fungerte bra for langrenn og skiskyting, men ikke tilfredsstillende for kombinert. Det ble gjort mye bra testing til rett tid for grenene – dette gjorde at resultatene ble sett på som relevante og viktige. Det ble opparbeidet et godt samarbeid med smørere fra Korea, Storbritannia og Kina, og samspillet mellom grenene fungerte bra. Langrenn og skiskyting tok ansvar og hjalp til med én person da de slipte ski. Samarbeid med meteorologiske institutt til avtalte dager der det var spesielt viktig å følge med været (puljvalg, klassisk, stafetter), fungerte godt.

Ved avslutning av OL er det viktig at hver gren er 100% ansvarlig for sin egen frakt. Paralympics-laget må være 100% involvert og ta ansvar for hva som skal stå igjen. Dette fungerte ikke helt tilfredsstillende denne gang.

Læringspunkter

Teamet ble veldig sårbart da sliper ble syk i starten av testcampen. Optimalt sett trengs to personer som kan håndtere slipemaskinene like godt. Heldigvis gikk det greit i år, men det kunne ha ført til større problemer om det hadde skjedd senere i mesterskapet.

For å unngå stress og komme i mål med alle forprosjekter, er det viktig både å være tidlig tilstede og ha gode kontakter i forkant. Ved fremtidige OL må det avklares kontakter til elektriker, byggebutikker osv. i forkant, slik at man vet hvem man skal kontakte og hvor man får tak i det som trengs.

For å evaluere satsingsområdene i prosjektet, bør vi i Ski 2018 hjelpe grenene med et utgangspunkt på metodikk rundt produkt. Det er fortsatt mye å gå på med hensyn til kvalitet på sliping. Sliping av ski er vanskelig, og det må gjøres en grundigere jobb slik at en treffer med slipen på en høyere prosent.

5.7 TRENINGSLOKALET

Opprigging og drift av treningslokalet ble gjennomført som planlagt med unntak av enkelte uforutsette hendelser som oppsto etter ankomst i Pyeongchang (ekstra snekkerarbeid på grunn av treningslokalets konstruksjon, kaldt vær og krevende dialog med eier av lokalet). Bruk og booking av stormølla fungerte etter plan, og under OL ga idrettene uttrykk for at

de var fornøyd med treningslokalet som helhet. To tredemøller viste seg derimot ikke å fungere. Ved neste OL bør det benyttes flere norske løpemøller for bedre forutsigbarhet.

Læringspunkter

Arbeidet med rigging av treningsrommet startet ca. 2 uker før OL startet. Schenker losset av treningsutstyret uten problemer, og installatørene brukte tre dager på montering av stormølla. Installatørenes service var for øvrig meget god, og de hjalp til der det var behov. Med hensyn til montering av treningslokalet og utfordringene som oppstod i den forbindelse, var det riktig å være tidlig ute. For eksempel var takkonstruksjonen i lokalet av lavere standard enn forventet, og det var få/ingen opphengsmuligheter for styrkeapparatene. Dette medførte uforutsett snekkerarbeid, og burde ha vært bedre avdekket på inspeksjonsrunden i forberedelsesperioden. Videre medførte kuldeperioden at avløpet til toalettet frøs. Dette ble løst etter én dag med gravearbeid.

Kulturelle forskjeller, språk og uavklart motivasjon fra eieren av bygget, førte til tidvis krevende arbeidsforhold for Olympiatoppens ansvarlige av treningsrommet. Gjennom avklarende samtaler, ble imidlertid uenighetene avdekket og klima normalisert slik at utøverne fikk gode treningsmuligheter.

Én stormølle dekket utøvernes behov. Driftstiden på stormølla lå på totalt 93 timer (fordelt over 20 dager). I snitt trente fire utøvere på mølla per dag, og fem utøvere trente ellers styrke/utholdenhet i lokalet. Det ble tatt i bruk to norske løpemøller.

Nedriggingen av lokalet og lossing til transport tok tre dager, og foregikk uten problemer.

5.8 MEDIEHÅNDTERING OG KOMMUNIKASJON

Norge ble beste nasjon i OL, og det gjenspeiler også medieoperasjonen. Presseattachéteamet fulgte opp 55 norske skrivende journalister og fotografer, et stort team fra rettighetshaver, et titalls radiojournalister fra NRK og P4 samt 6-8 reportere fra NRK og TV 2 uten TV-akkrediteringer. I tillegg opplevde vi tidenes største internasjonale pågang. Foruten tilretteleggingen på arenaene med mixed zone og internasjonale pressekonferanser for medaljevinnerne, gjennomførte og organiserte teamet ca. 50 pressemøter/pressekonferanser foran konkurransene, 30 mediasamlinger (type kakemarkering/feiring/alternative mediemøter), 40 studioopptredener i Discovery-studio (alle medaljevinnere var i studio på en eller annen måte) samt et 100-talls intervjuavtaler/mediemøter nasjonalt og internasjonalt. I tillegg ble NRK og TV 2 daglig fulgt opp med intervjuavtaler med alle medaljevinnere og relevante utøvere og trenere. Medieoperasjonen fungerte godt. Questbacken fra mediene gir gode tilbakemeldinger på den totale medieoperasjonen, presseattachéenes leveranse og betydning for samspillet med mediene (se egen gjennomgang av questbacken, samt forbedringspunkter under).

To hendelser under OL peker seg ut: Lederen som ble sendt hjem av disiplinærårsaker, og avlysningen (og

«In an era in which every world-class athlete seems fixated on personal brand-building and competing for the most Facebook likes and Twitter followers, the Norwegians embrace an altogether different approach to success. It is a contrarian mix of humility, egalitarianism and basic respect — plus sharing an absurd amount of meals over the course of a schedule that has them spending roughly 250 days together every year.» New York Times.

gjeninnsettingen) av pressemøtet foran kvinnenes 30 km langrenn. Til det første valgte vi å være proaktive og åpne, uten å identifisere. Håndteringen av denne saken utad gjorde at den raskt var over.

Det avlyste pressemøtet i langrenn resulterte på sin side i en rekke reaksjoner og påstander om at samspillavtalen var brutt. Etter en intern runde besluttet langrenn å gjennomføre møtet, og dermed roet mediene seg noe. Ros til langrenn for å gjøre kувending når det først hadde gått litt galt.

Læringspunkter

Tilbakemeldingene i questbacken tyder på at vi har forbedringspotensial i spillet mellom langrenn og mediene. I samarbeid med NSF vil vi jobbe for at dette skal bli bedre i neste OL. Langrenn må imidlertid selv vurdere om de ønsker å gjøre noe på dette området før Beijing-prosessene starter.

Questbacken forteller at 25 prosent av utøverne opplevde at sosiale medier påvirket prestasjonene (litt eller helt enig). Vi ser også at det er noe å gå på i å gjøre utøverne enda bedre forberedt mediemessig. Disse temaene vil få økt fokus i teamets forarbeid til neste OL.

Det var en ny situasjon med de to allmenkringkasterne uten TV-akkreditering. Dette vil bli et tema også i de tre neste OL. Selv om det på kort varsel ble funnet løsninger, må det bli tydeligere planer for dette, ikke minst fordi andre medier vil se etter nye videomuligheter dersom Olympiatoppen tilrettelegger for NRK og TV 2 uten akkrediteringer.

Team- og medieguiden er ikke så nødvendig som før. Nedleggelse bør vurderes. Ettersom IOC og arrangør i dag har omfattende biografier av alle utøvere på nettsidene, kan det spørres om arbeidet med team- og medieguiden er nødvendig og gir tilstrekkelig utbytte.

5.9 QUESTBACK MEDIA

5.9.1 Deltakelse og metodiske/kildekritiske betraktninger

I likhet med etter OL i Rio ble medierepresentanter som dekket OL i PyeongChang invitert til å svare på en questback om Olympiatoppens medieoperasjon under OL, og om hvordan samspillet mellom mediene og OL-troppen fungerte. Questbacken ble sendt ut til drøyt nitti mediefolk, som representerte skrivende journalister, fotografer, TV-reportere (med og uten akkreditering), radioreportere, kommentatorer, vaktsejfer osv.

Svarprosenten endte på 57, hvilket gir et akseptabelt grunnlag for å beskrive hovedlinjer og trekke konklusjoner. I fremtidige undersøkelser bør det vurderes å inkludere en smalere gruppe, og for eksempel utelate fotografer, vaktsejfer og kommentatorer. Også disse har imidlertid en arbeidsrelasjon til presseattachéene og troppen, så dette bør vurderes nærmere.

I analysen av svarene er det naturlig å ta høyde for at det normalt foreligger motstridende interesser mellom mediene og utøverne/troppen hva angår tidsbruk, tilgjengelighet og graden av frihet til å gjøre som man vil eller pleier. I et metodisk perspektiv bør man være åpen for at dette vil kunne påvirke journalistenes svar og prege undersøkelsen. Det samme vil enkeltepisoder hvor mediene var misfornøyde. De fleste spørsmål skulle besvares med vurdering fra 1 til 6, hvor 1 var «svært bra» / «svært viktig» på den positive siden, mens 6 var «svært dårlig» / «svært uviktig».

5.9.2 Om respondentene

Av de 54 respondentene i undersøkelsen, var nærmere 90 % menn, noe som også speiler den totale kjønnsfordelingen av norske journalister i OL. Aldersfordelingen er svært jevn, og det er nesten like mange i 20-, 30-, 40- og 50-årene, dog med en liten hovedvekt på aldersgruppen 31-40 år (32 %). Fire prosent var over 60 år.

Nærmere 60 % av dem som har svart, jobbet som skrivende journalister, TV-reportere eller radioreportere. Nesten 20 % var fotografer, mens de resterende fordeler seg jevnt innenfor kommentator, vaktsejef eller andre roller.

Svært mange av medierepresentantene har bred erfaring i å dekke OL. Hovedtyngden (37 %) har dekket 2-4 OL, mens 25 % har 5-8 OL på CV-en. 17 % av dem som svarte, har dekket flere enn åtte OL, mens det for 20 % var deres aller første OL.

5.9.3 Om forberedelsene

Journalistene fikk spørsmål om hvor godt forberedt de selv, utøverne og presseattachéene var til medieoperasjonen under OL. Av svarene fremgår det at journalistene mener alle gruppene var godt forberedt, men at de selv var aller best forberedt. Av medierepresentantene svarer 92 % at de var svært godt eller godt forberedt (kategori 1 og 2 av 6). For presseattachéene svarte mediene at 66 % var innenfor kategori 1 og 2, mens for utøverne var tallet 54 % i disse kategoriene.

5.9.4 Samspillsreglene

Samspillsreglene definerer konkrete prinsipper for samspillet mellom troppen og mediene. Det fremgår av undersøkelsen at disse er viktige for medieoperasjonen under OL. Hele 70 % svarer kategori 1 og 2 av 6 på spørsmål om hvor viktige de anser samspillsreglene. 35 % svarer at de er svært viktige. 9 % svarer kategori 4 og 5, altså på den negative siden av midten.

Mediene får også spørsmål om hvordan de vurderte samspillsreglene som grunnlag for å gjøre en god jobb henholdsvis før og etter OL. Det fremstår relativt klart at journalistene anser samspillsreglene som vesentlige både før og etter, dog med en forskyvning i negativ retning etter OL, fra 61 % kategori 1 og 2, til 48 % for samme kategorier etter OL. Til tross for at kun 12% svarer kategori 4 og 5 etter OL, så er det naturlig å

Tett på skiskyttergutta.
Foto: Karl Filip Singdahlsen, NIF

tolke endringen i lys av den avlyste pressekonferansen for langrenn, som i mediene ble omtalt som brudd på samspillsreglene. Men hovedinntrykket er at mediene mener at samspillsreglene er viktige for å definere forpliktelser og ansvar.

5.9.5 Presseattachéenes rolle

Aller tydeligst tilbakemelding fra mediene får spørsmålet «I hvilken grad vil du si at presseattachéene er nødvendige for at samspillet mellom media og troppen skal fungere?» 43 % svarer «Helt nødvendige», altså kategori 1, mens 25 % svarer kategori 2. 12 % svarer kategori 4 og 5, altså på den negative siden. Totalt er altså 88 % på den positive siden.

Dynamikken mellom mediene og presseattachéene fremstår som viktig under OL. Forholdet og samspillet er et nødvendig spenningsfelt, hvor attachéene har en stabiliserende rolle, og den helhetlige oversikten over mediemøter, opptredener i TV-studioer, medaljefeiringer, premieutdelinger, dopingkontroller, andre medieforpliktelser og tidsrammer.

På spørsmål om presseattachéenes tilgjengelighet, svarer journalistene 80 % kategori 1 og 2, med 43 % på kategori 1, «svært bra». Det er lavere score på spørsmålet om hvordan attachéene håndterte mediemøtene med de norske utøverne, med cirka 60 % svar i kategori 1 og 2, med 17 % på 1, «svært bra». Tar vi med kategori 3, som også er på den positive siden, var prosentandelen 85 %, så hovedinntrykket er positivt. Medienes syn på pressemøtene i langrenn kan ha påvirket svarene om håndteringen av mediemøtene.

Når det kommer til håndtering av henvendelser fra mediene, er også inntrykket positivt, med 12 % på den negative siden (kategori 4 og 5). På spørsmål om presseattachéenes fremtreden, svarer nesten 80 % kategori 1 og 2, med 6 % på den negative siden (kategori 4 av 6).

5.9.6 Håndtering i de ulike idrettene

Mediene ble også spurt om å gi sin vurdering av hvordan samspillet ble håndtert i den enkelte idrett spesifikt. Gjennomgående scorer de fleste idrettene svært godt, stort sett kategori 1 og 2 på den positive siden. Aller best scorer imidlertid alpint, hvor en betydelig majoritet av journalistene som dekket idretten, hele 67 %, gir karakteren «svært bra».

Utøvere og lag i alpint har kultur for å bruke god tid med mediene, og gi én til én- intervjuer. Samme sterke tendens ser vi også i snowboard, freeski og freestyle, hvor det er betydelig overvekt av kategorien «svært bra». Det kan være verdt å merke seg at de tre sistnevnte idrettene hadde ny presseattaché, som hadde sitt første OL i rollen.

For langrenn peker tilbakemeldingene i en litt annen retning. Mediene er mye mer delte i sitt syn på samspillet her. Der de øvrige idrettene har hovedtyngden av svarene i kategori 1 og 2 på den positive siden, ligger hovedvekten for langrenn på 3 (som er den laveste verdien på den positive siden) og 4 (den første verdien på den negative siden). Denne tendensen harmonerer med skriftlige svar i åpne kommentarfelt, reaksjonene på strukturen på langrenns mediemøter, og tilbakemeldingene knyttet til avlysningen av pressemøtet foran kvinnenes 30 km (hvor møtet som nevnt over ble gjeninnsatt etter mediens klager).

5.9.7 Medieguiden

Medieguiden har tradisjonelt vært et viktig verktøy for journalistene, og en historisk dokumentasjon over hvem som var med i OL-troppen. Informasjon er i dag lettere tilgjengelig enn før, og på spørsmål om hvor viktig medieguiden er for journalistene/redaksjonene, er svarene svært spredt fra ytterpunktene «svært viktig» til «svært uviktig». Halvparten av journalistene svarer på den positive siden, med hovedvekt på kategori 2 og 3, mens halvparten svarer på den negative siden, med hovedvekt på kategori 4 og 5. Det er ingen tvil om at det er svært ulikt syn på hvor nødvendig medieguiden er i dag, men noen av de åpne tilbakemeldingene, som sannsynligvis kommer fra dem som fremdeles ønsker medieguiden, gir uttrykk for at de ønsker papirutgaven tilbake.

Det er verdt å merke seg at IOC/arrangør via samarbeid med Gracenote, i dag produserer biografier av alle OL-utøvere. Disse er fritt tilgjengelige på nett. Trenere og støtteapparat er ikke med i dette systemet. For team- og medieguiden på Olympiatoppens nettsider ble det under OL registrert cirka 15000 sidevisninger fra om lag 5300 brukere.

5.9.8 Uakkrediterte TV- og video-team

For første gang var de to allmenkringkasterne NRK og TV 2 uten TV-akkrediteringer, noe som kom på bordet som en krevende utfordring relativt kort tid før OL. I tillegg opererer en rekke mediehus med video-reportere. I OL er det ingen anledning til å gjøre video-opptak på akkreditert område dersom man ikke har TV-akkreditering. Av de som har svart på spørreundersøkelsen, svarer 35 % at de jobbet med TV/video på uakkreditert område. Nesten 75 % av disse svarer kategori 1 og 2 på spørsmål om presseattachéene tilrettela på en grei måte for video-opptak utenfor akkrediterte områder. 85 % svarer på den positive siden (kategori 1, 2 og 3).

Svarprosenten på den positive siden er omtrent 85 også på spørsmålet om arbeidsforholdene for video utenom akkreditert område var bedre eller dårligere enn forventningene på forhånd. Her er det imidlertid en tyngdeforskyvning mot kategori 3 sammenlignet med ovenstående spørsmål. Hovedtyngden er positiv, men det er likevel noe påfallende at forventningene scorer noe svakere enn tilbakemeldingene om presseattachéenes tilrettelegging. Det er grunn til å anta at dette skyldes IOC's strenge regler, som legger betydelige begrensninger, ikke minst fordi det var første OL det fra troppens side ble tilrettelagt for denne formen for jobbing (av hensyn til NRK og TV 2). Det ligger ingen automatikk i at et slikt tilbud vil bli videreført ved neste OL. Policyen er at dette vurderes løpende med hensyn til tidsbruk og praktiske muligheter.

5.9.9 Helhetsinntrykk av samspillet

På spørsmål om hvor godt journalistene synes samspillet mellom mediene og OL-troppen fungerte totalt sett, er hele 96 % på den positive siden, med 19 % på svært godt (kategori 1) og 50 % på kategori 2. Når spørsmålet blir utvidet til vurdering av den norske troppens medieoperasjon i sin helhet, med akkrediteringsprosess, forberedelser, møter, informasjon, dagplaner, gjennomføring, pressemøter, medieguide osv, svarer absolutt alle på den positive siden. 30 % svarer svært bra (kategori 1), mens 55 % svarer kategori 2.

En fantastisk dag på skøytebanen for Norge.
Foto: Karl Filip Singdahlsen, NIF

Jesper Saltvik Pedersen.
Foto: Karl Filip Singdahlsen, NIF

EVALUERING AV FORBEREDELSE MED PARALYMPICS-IDRETTENE

6.1 PARACURLING

Laget i paracurling har bestått av fem utøvere; to damer og tre menn. I forkant av Paralympics har laget hatt fokus på å øke treningsmengde og få bedre matching. Det har for fire av spillerne vært gjennomført to ekstra treninger pr uke i Halden med landslagstreneren. I tillegg har det vært én ekstra trening pr uke i Stavanger for en av spillerne som er bosatt der. Laget har også fått god matching gjennom deltakelse i gode, internasjonale turneringer. Paracurling må fremover jobbe videre med å bedre den fysiske grunntrainingen for å tåle større treningsmengde.

Laget har fått helseoppfølging gjennom screening-prosessen, og det har vært fokus på «helse som forutsetning for prestasjon». Frem mot Paralympics har laget også jobbet med idrettspsykolog for å styrke den mentale innstillingen til toppidrett. Det fremheves at dette arbeidet må jobbes videre med fremover.

Paracurling hadde som mål å komme til semifinale.

6.2 PARAISHOCKEY

Paraishockey består av en større spillergruppe som stort sett befinner seg på Østlandet. Det har vært tett oppfølging på helse og kosthold, noe som har resultert i en markant nedgang i tapte treningsdager grunnet skader og sykdom. Oppfølging på ernæring og helse vil fortsatt være fokus fremover, da det er mye å hente på dette området. Disiplin og kvalitet i treningsarbeidet har vært fokus til landslagstrener. Utøverne fører nå treningsdagbøker, bruker helseapp etc.

Laget har jobbet med idrettspsykolog i forkant av Paralympics, og vedkommende er blitt godt nok

10 av 32 utøvere i Paralympics-troppen var involvert i medaljefangsten.

Det betyr at 32 % av utøverne reiste hjem med medalje, mens fire utøvere hadde med seg to medaljer tilbake fra Korea, tilsvarende 12,5 % av troppens deltakere.

kjent med spillerne til å kunne bistå ved behov under Paralympics. Dette arbeidet vil bli videreført i etterkant av Paralympics.

Parahockey hadde god matching fram mot Paralympics med to internasjonale turneringer i januar.

En av utfordringene til laget er at fysioterapeuten sluttet høsten 2017. En midlertidig ordning ble gjennomført i Paralympics, men det er viktig å få på plass en permanent løsning med fysioterapeut fremover. En annen utfordring for laget er keeper-plassen. Fremover vil det bli viktig å rekruttere keeperemner samt intensivere keepertrainingen.

Paraishockey hadde som mål å ta medalje.

6.3 PARA ELITE LANGRENN OG SKISKYTING (PELS)

PELS er et sammensatt landslag bestående av utøvere fra langrenn og skiskyting. Samarbeidet ble initiert av Olympiatoppen og startet opp som et felles prosjekt mellom NSSF, NSF og Olympiatoppen i juni 2015.

PELS elitelag består av fire menn og én kvinne, samt én ledsager. Laget er organisert med landslagstrener i 100 % stilling og assistenttrener i 60 % stilling. I tillegg har de tilknyttet en fysioterapeut som er med på samlinger og renn, og et smøreteam som følger opp på renn. Inn mot Paralympics 2018 har smøreteamet blitt økt fra to til fire personer, for å sikre en best mulig gjennomføring av lekene. Helseoppfølging skjer gjennom Olympiatoppens helseavdeling.

Utøverne konkurrerer både skiskyting og langrenn. I tillegg representerer de flere ulike klasser inne i paraidretten. Dette betyr at utøverne har svært ulike behov ved gjennomføring av trening og konkurranser. Ettersom mye av tiden fylles med organisatoriske og logistikkmessige oppgaver, ser vi at trener/lederteamet ofte er begrenset i forhold til tid til å være tett på den enkelte utøver. Etter Paralympics bør det gjøres en ny vurdering av organisering sett opp mot mål og økonomiske ressurser.

Gjennom perioden fra 2015 til 2018 har bidraget fra Olympiatoppens fagavdelinger inn mot laget vært gradvis økende. Hovedfokus de første årene

var å øke daglig treningskvalitet, mens det inn mot Paralympics har vært økende fokus på optimalisering rundt konkurransegjennomføring. Siste året har det også vært sentralt å styrke lagets indre liv gjennom lagprosesser.

Samarbeidet og samspillet mellom Olympiatoppens fagpersoner og PELS laget har vært bra. Det er stor interesse og nysgjerrighet fra både trenere og utøvere for bidragene fra Olympiatoppens fagpersoner. Det tverrfaglige samarbeidet mellom fag, helse og landslagstrener har vært en styrke i ulike «case» det siste året.

For å utvikle arbeidet videre er det noen hovedområder vi sammen kan bli bedre på. Utøvere og trenere i PELS-laget er lite «kravstore» i den forstand at de tar relativt lite initiativ. For å sikre bedre kontinuitet i arbeidet må Olympiatoppens fagpersoner være mer proaktive i sitt arbeid, samt at hensikt med tiltak og plan for gjennomføring må være tydeligere definert. Olympiatoppens fagpersoner bør være noe mer tilstede på samlinger og konkurranser, både for å styrke relasjonene og for å få bedre innsikt i utviklingsområdene. Videre vil det være sentralt å jobbe med et mer individuelt fokus. Utøverne er svært ulike. Arbeidskravene skiller seg mer for Paralympics-utøvere enn for OL-utøvere, selv om de holder på med samme idrett. For å sikre god utvikling er det forbedringspotensial på systematikk i planlegging og gjennomføring av trening, samt en tydeligere plan for testing. Olympiatoppens treningsdagbok må forutsettes brukt som et verktøy for monitorering, slik at oversikten over totalbelastningen blir klar for alle de involverte. Til slutt blir det avgjørende med jevnlig, tverrfaglige statusmøter der fag, trener og coach samles. Dette må til for å sikre at helheten ivaretas i utviklingsarbeidet.

Målet til Paralympics var fire medaljer. Situasjonen rundt Russlands deltakelse var uavklart og kunne påvirke resultatsjansene avhengig av hva IPC besluttet.

6.4 PARAALPIN

Alpinlaget har bestått av kun én utøver. Olympiatoppen har jobbet med utøver og trener siden våren 2016 da utøveren var 16 år. Fokus i Paraalpin fra 2016 og frem mot Paralympics har vært

å optimalisere treningshverdagen (inkl. samlinger) og den økonomiske situasjonen rundt utøver.

Det har vært få – men gode – kontaktpunkter med relevante fagpersoner. Fokus har vært på utvikling av innhold på prioriterte områder og teste dette. Den beste testen har vært resultatutviklingen. Utøveren begynte å kjøre worldcup renn sesongen 2016/17, og sesongen før Paralympics vant utøver verdenscupen totalt.

Det har vært konkret og god dialog mellom trener, coach og aktuelle fagpersoner. Utøver har vist god modenhet og bedre eierskap til egen utvikling de to siste årene.

Samhandlingen for og optimalisering av ressurser, fokus og rapportering kan bli bedre mellom sportsjef, trener og Olympiatoppen.

Trener må få øket stillingsbrøk for å ha tid til å jobbe med utvikling sammen med de miljøer det forventes samarbeid med. Fagpersoner fra Olympiatoppen kan være mer deltagende på samlinger for bedre å utvikle beste praksis. Utstyrstilpasning bør defineres bedre som utviklingsprosjekt inn mot FoU.

Målet til Paralympics var medalje.

6.5 SNOWBOARDCROSS - PARA

«Laget» til snowboardcross para har kun bestått av én utøver. Vedkommende hadde en alvorlig skade i februar 2017 og ble satt langt tilbake. Fokus frem mot Paralympics var derfor på rehabilitering av skaden. I tillegg var det ukentlige teknikk/motorikk-økter, og dette vil fortsette i fremtiden da utøveren har stort utbytte av disse øktene. Det tverrfaglige bidraget fra fagavdelingene på Olympiatoppen har fungert bra. Samarbeidet med treneren trekkes også frem som velfungerende.

Fremover vil det bli viktig at utøver øker forståelse og eierskap til treningsarbeidet, blir bedre til å planlegge og gjennomføre de øktene man er blitt enig om på forhånd.

Det var ikke definert et konkret resultatmål for snowboardcross i forkant av Paralympics.

FAGAVDELINGENES EVALUERING AV FORBEREDELSE TIL PARALYMPICS

7.1 HELSETEAMET

Hovedfokus har i tråd med helseavdelingens målsetning vært å «holde utøverne friske så de kan trene og prestere optimalt». De viktigste punktene for å nå målet har overordnet vært følgende punkter:

- Øke kunnskapen om paraidrettsmedisin.
- Øke fokus på optimalisering av helse i paraidrett.
- Øke inklusjonen av paraidrett og paraidrettsmedisin i mange sammenhenger, i respekt for utøverne.

I praksis har vi prioritert å kopiere tiltak som har fungert bra tidligere. I tillegg har vi prioritert å følge opp våre forslag til forbedring fra den omfattende interne evalueringsrapporten av helseteamets forberedelser og gjennomføring av Paralympics i Rio 2016.

Vi hatt flere og større stillinger med ansvar for paraidretten, og vi har deltatt på flere samlinger og turneringer med paraidretten. Screeningsamtalene har vært viet mer tid for å kartlegge utøvernes helse og behov med hensyn til reise til Paralympics. Den økte bruken av SpartaNova (rapporteringssystem) har bidratt til at vi tidlig har kunnet sette inn tiltak der det har vært nødvendig.

Det har vært arrangert felles helsefagmøter med OL/Paralympics samt tre egne fagmøter for parahelseteamet. Møtene har vært lærerike og nyttige, og utførlige referater har blitt fulgt opp. Det har også blitt arrangert en studietur til Stockholm for å definere psykologrollen i paraidrettsmedisin, og det har vært fokus på nasjonal/internasjonal nettverksbygging på kongresser/seminarer for å øke kunnskap om paraidretten.

Helseavdelingen erfarte at parautøvere tok større ansvar for egen helsesituasjon enn hva som har vært gjort i forkant av tidligere Paralympics.

Frem mot neste Paralympics vil det være viktig å fortsette å sette av tid til å spesialisere/fordype seg i paramedisin da parautøvere ofte har ulike helseutfordringer sammenliknet med OL-utøvere. Det må være egne spørreskjemaer til screening for parautøvere, og en representant fra parahelseteamet må være med på OLs prestasjonsteamets inspeksjonstur til vertslandet i forkant av OL/Paralympics. Alle utøverne på longlist må inn til

screeningsundersøkelser på et tidligere tidspunkt, en større andel av støttepersonell må vaksineres.

Særforbund bør skolere sine utøvere ytterligere, og det fremheves at paraishockeylandslaget må prioritere ressurser til eget helseteam.

7.2 ERNÆRING

Fokuset frem mot Paralympics har vært å sørge for at flest mulig utøvere er i best mulig treningstilstand og har minst mulig fravær fra trening. De utøverne som man gjennom helsescreeningen har sett trenger oppfølging av klinisk ernæringsfysiolog, har fått tett oppfølging, spesielt med kliniske utfordringer. Det har også blitt gitt individuelt tilpasset prestasjonsernæringsveiledning med hensyn til kunnskapstilegnelse og trenings/kostholdrutiner.

Det har vært god kontakt med idrettene/trenerne tatt i betraktning begrenset tid for samarbeid i forkant av Paralympics. Det har vært direkte veiledning av utøverne. Her har det vært essensielt å være med på samling med idretten, og se på hva de gjør, slik at man kan bygge videre på det arbeidet som allerede gjøres og/eller er naturlig for idretten. Coachene har tilrettelagt bra for dette samspillet.

Frem mot neste Paralympics er det viktig at fagfolk jobber tett med idrettene over en lengre periode enn de i underkant av seks månedene før OL. Det er stor spredning i gruppen hva gjelder kunnskap og rutiner, og det er mye å hente på mer systematisk ernæringsveiledning av de ulike lagene/idrettene.

Det er også viktig at man foretar en tidlig rolleavklaring. Hvem skal til Paralympics, og hvilke arbeidsoppgaver skal løftes vekk når man påtar seg en større oppgave/prosjekt? Paralympics-laget må ha sin egen forsendelse av sportsprodukter og mat, og

Bakeren fra Bakehuset produserte 625 grove brød, 602 skolebrød (omregnet fra stenger), 189 kanelknuter (omregnet fra stenger), 60 wienerbrød, 120 pizzasnurrer og 50 medaljekaker.

ikke overta begrensede mengder/produkter etter OL. Ernæringsfysiolog som skal følge laget til Paralympics bør kjenne utøverne så godt og hun/han kan gjøre et estimat om matvarer for alle utøverne. En mulighet er å bruke et enkelt spørreskjema der idrettene oppgir hvilke produkter som brukes og som må sendes til Paralympics.

7.3 IDRETTSPSYKOLOGI

Avdeling for idrettspsykologi har jobbet med fem av Paralympics-lagene siden februar 2017 (langrenn/skiskyting, alpint, curling, kjelkehockey og snowboard). Fokus har vært aktiv jobbing inn i kjernevirksomheten vår mot enkeltutøvere og lag i de respektive idrettene. I all hovedsak har dette arbeidet hatt et klart og tydelig prestasjonsfokus. Daglig treningskvalitet og forberedelse til konkurransegjennomføring i verdensklasse i Paralympics, har stått i fokus, men noe av arbeidet har også hatt fokus på å styrke relasjoner i enkelte lag/idretter. Det har vært løpende og tett kontakt mot de respektive idrettens helsepersonell (der de finnes) og øvrige trener- og støtteapparat. Samarbeidet med de andre fagavdelingene på Olympiatoppen har fungert godt, både inn mot Paralympics og i gjennomføringen, og dialogen med coachene har også vært god.

I idretter der det er utfordringer knyttet til relasjoner i laget, er det viktig at fagleveransen fra henholdsvis idrettspsykologi og idrettscoaching koordineres bedre.

7.4 OLYMPISK AVDELING

Samarbeidet og kommunikasjonen internt i avdelingen fungerer meget bra. Vi har erfaring, kunnskap og stort internasjonalt nettverk. Dette gjør at vi er gode til å prioritere, forenkle og håndtere mange oppgaver. Som alltid er det en fordel at OL og Paralympics planlegges parallelt.

Kommunikasjon med nasjonale og internasjonale aktører har også fungert bra (NFs, POCOG, IPC).

Med bakgrunn i god evaluering etter Rio har Paralympics-prosjektgruppen hatt møter med god struktur både på innhold, ledelse og hvem som skal delta på møtene.

Amex har et stort ansvar med å bestille flybilletter for både OL og Paralympics, og denne gangen ga dette oss noen utfordringer som kunne vært unngått. Til neste Paralympics må vi sammen med Amex finne en løsning på hvordan dette kan optimaliseres ytterligere.

«Sport is seen less as a means to better life than it is in the US, where the chase for college athletic scholarships has reshaped the youth sport landscape over the past generation. Free to play for intrinsic rewards, most Norwegian youth still choose sports. It's just more on their terms.»

Tom Ferry, The Podium/NBC Sports, The Aspen Institute.

Nils Erik Ulset, Arvid Nelson, Håkon Olsrud og Eirik Bye med sølv i åpen klasse. Foto: Geir Owe Fredheim, NIF

EVALUERING AV GJENNOMFØRING AV PARALYMPICS

8.1 COACH-EVALUERING

Resultatene er i stor grad et speilbilde av forberedelsene. Gjennomføringen av Paralympics bar preg av gode forberedelser i og mellom Olympiatoppens leirledelse, prestasjonsteam, Olympiatoppens coacher og ledelsen i idrettene.

Det er ingen enhetlig mal for Olympiatoppen-coachens tilstedeværelse i siste forberedelse og gjennomføring av Paralympics. Olympiatoppen-coachen for paracurling og paraishockey var med paracurling på precamp, og var med i deres støtteapparat blant annet som fysioterapeut. Olympiatoppen-coach for paralangrenn/paraskiskyting kom til leir midt i pre-opening perioden og var tilstede til midtveis i lekene, hvorpå vinteridrettsjefen tok over oppfølgingsrollen. Chef de Mission fungerte som Olympiatoppen-coach for paraalpin og parasnowboard.

Grunnlaget for gode prestasjoner ble lagt i en godt tilrettelagt pre-opening/precamp-periode. Paraishockey spilte sin viktigste match dag to, hvor de måtte vinne over Italia for å komme i sluttspill om medaljene. De tapte. Vi var oppmerksomme på at en negativ start for laget kunne smitte over på troppen for øvrig. Paracurling fikk også en dårlig start på en lang vei mot sluttspillet. De tapte de tre første kampene, men fra dag tre løsnet det for sølvvinnerne. Det ble jobbet godt hos alle parter med å være i et konstruktivt prestasjonsmodus til tross for nederlag underveis.

Det var en klok løsning at Olympiatoppens lagcoach var med Paracurling hele tiden, med mulighet for å støtte og avlaste trener samt utføre fysioterapi. Laget hadde hektiske første seks dager, med to kamper om dagen. Paraishockey har et relativt stort og godt organisert og fungerende team. Det var kort avstand mellom de respektive hallene, som gjorde at Olympiatoppens lagcoach kunne ha tilstrekkelig dialog med laget.

Hovedtreneren for et felleslandslag paralangrenn/paraskiskyting, følger også paraskiskyting på standplass. Det krever et betydelig fokus fra hovedtrener både i konkurranse og i trening. Olympiatoppen-coachens bidrag viste seg meget betydelig i planlegging og gjennomføring av daglige gjøremål, i tillegg til de ad-hoc saker som dukker opp. Bytte av oppfølgingsansvarlig midtveis gikk smidig og fungerte godt.

Olympiatoppens coachorganisering kan være en utfordring i siste forberedelsesfase og gjennomføring av både OL og Paralympics. Når paralandslagene er inne i sin viktige sistefase, så er normalt Olympiatoppen-coachene opptatt med forberedelse og gjennomføring av OL. Etter OL kan det av flere grunner være en utfordring å gå fullt inn i et Paralympics. Det er viktig å avklare tilstedeværelse og oppfølging fra Olympiatoppen Coach i Paralympics minst ett år før lekene starter.

Hele troppen på 67 personer bodde i Village i samme blokk, med et sosialt fellesområde. For å oppnå best mulig miljø i village, er det viktig å fokusere på relasjonsbyggingen og kommunikasjonspraksis i forberedelsene.

Godterier kun på lørdag?
Til PyeongChang ble det sendt
150 kilo med godterier fra Nidar.
For ordens skyld: Alt ble spist opp.

8.2 ERNÆRING

Ernæringstiltak under Paralympics ble stort sett gjennomført etter planen. Det var veldig bra tverrfaglig samarbeid og topp stemning i leir. Både undersøkelser av mattilbud, merking og kjøkkenhygiene (dining hall, lounges) ble gjennomført etter planen. Avvik i meny som skulle serveres (dining hall, lounge) ble varslet og deretter raskt rettet opp.

Det ble tilrettelagt for lett tilgang av mat/produkter til utøverne både i leilighetene i deltagerbyen, i felles «matrom» samt på konkurransearenaene. Utøverne (og støtteapparat) nølte ikke med å ta kontakt og spørre om hjelp, og kommunikasjonen fungerte bra.

Det var noen konkrete caser som måtte følges opp underveis i Paralympics og som man kan være oppmerksomme på til neste Paralympics:

Kapittel 8 – Evaluering av gjennomføring av Paralympics

1. Væskebalanse/dehydrering etter reise
2. Kartlegging av væskebalanse i ulike sammenhenger
3. Tiltak mot kramper i forbindelse med kamp
4. Plan for optimal hydrering i forbindelse med konkurranse (delvis hyperhydrering)
5. Ernærings tiltak for manglende restitusjon i kombinasjon med følsom mage (IBS)
6. Appetittløshet, manglende restitusjon (etter kamp)
7. Tiltak for å opprettholde høy karbohydrat-tilgjengelighet under overtid

Det er viktig å ha ekstra back-up av ernæringsprodukter fra Norge, og Paralympics må ha en egen bestilling av sportsprodukter. Kjøkkenutstyr som ble brukt i OL, bør rengjøres før Paralympics overtar.

Etter så lang reise som det var til Paralympics, er det lurt å servere matpakkelunsjer, inkludert vann, som står klare for utøverne i ankomsthallen før eventuell avreise videre med buss.

Avslutningsvis er det også verdt å nevne at jo bedre man kjenner utøverne/trenerne, jo bedre blir samarbeidet. Det er fordelaktig å jobbe tett med idretten over en lengre periode i forkant av Paralympics.

8.3 HELSETEAMET

Troppen bestod av 33 utøvere, inkludert én guide, hvorav 20 rullestolbrukere. Reisen var lang, og vi hadde fokus på individuell tilrettelegging. Helseteamet rullerte med rullestol hver time på flyet.

Utøverne ble innlosjert sammen i leiligheter etter ønske og diverse hensyn. Vi prioriterte at de minst mobile ble plassert nærmest utgangen og i de laveste etasjene i fall det ble behov for evakuering.

Dopingkontrollene startet allerede første kveld, og pågikk ellers fra tidlig morgen til sen kveld. Det ble prioritert å være med alle utøvere på kontroll, og det var én fra helseteamet tilstede ved 24 av 25 utførte tester. Leger og fysioterapeuter deltok på IPCs to undervisningsmøter. Ansvarlig lege holdt også et foredrag og rapporterte daglig til IPC om skader og sykdom i troppen.

Tidsakklimatiseringstiltak fungerte bra for de fleste, og det var lite søvnproblemer etter ankomst. Helseteamet var bra sammensatt, og det var en fordel å være mange. Stemningen var god, og alle stod på. Det ble avholdt egne helseteammøter hvor det var godt å dele erfaringer – spesielt i starten. Det var et godt samarbeid.

En egen medisinsk leilighet med gode arbeidsforhold fungerte bra. Det var en fordel å være to leger med lang erfaring til å dele beredskap, tilstedeværelse og ansvar. Medbragt medisinsk utstyr og riktig utvalg av medisiner bidro til gode arbeidsforhold, og at vi kunne behandle alle tilstander selv.

Det var også bra at det var norsktalende kontaktperson på poliklinikken, og god støtte fra internasjonale kontakter i IPC.

Samarbeidet mellom helse og de ulike fagleveransene (ernæring, idrettspsykologi og fysioterapi) fungerte meget bra. Logistikken mellom arenaene fungerte også bra da ansvarlig lege hadde tilgang til egen transport.

Til neste Paralympics er det ønskelig å dra på inspeksjonstur i god tid før Paralympics og dermed være enda bedre forberedt på lokaliteter og avstander. Med kortere avstander ville det vært enklere å avlaste hverandre. Gjennomgang av evakueringsplan med utøverne kort tid etter ankomst bør prioriteres.

Dopingkontroller er tidkrevende, og flere i støtteapparatene bør delta i opplæring for å kunne følge utøverne. Dette er spesielt viktig fordi mange paraidretter ikke reiser med eget helsepersonell.

Paracurling-utøverne bør ha egen fysioterapeut under precamp og Paralympics.

Selv om samarbeidet mellom ulike fagavdelinger fungert bra, er det viktig med fortsatt fokus på tydelig rolleavklaring og kommunikasjon om ansvarsfordeling mellom fysioterapeut, ernæringsfysiolog og lege under trening og konkurranse.

Kaffe kurerer gruff og hører til morgenrutinene. Til OL og Paralympics ble det sendt seks kaffetraktere, sju kapselmaskiner, 100 kilo filterkaffe, 10.000 kaffe-kapsler og 10 kilo kakao.

8.4 IDRETTSPSYKOLOGI

Idrettspsykolog var en del av Olympiatoppens prestasjonsteam for Paralympics fra februar 2017 og til og med gjennomføringen av Paralympics. Idrettspsykologen var aktivt involvert i både planlegging, forberedelser og gjennomføring av Paralympics.

Idrettspsykologen bodde i leir under Paralympics, noe som fungerte meget godt. Dette fremheves som en forutsetning for å kunne følge opp utøverne godt under lekene. Det ble gjennomført 38 én-til-én-samtaler med utøvere/trenere under Paralympics, og majoriteten av samtalene var knyttet til prestasjon og idrettspsykologiske tema (spenningsregulering, spissing av fokus, stressmestring og håndtering av søvn). En annen viktig suksessfaktor for å serve utøvere og idretter optimalt, var full akkreditering i leir og på alle arenaer. Dette var ivaretatt i Paralympics PyeongChang og bør videreføres ved neste Paralympics.

I neste Paralympics er det ønskelig at idrettspsykologi disponerer et eget rom i leir til gjennomføring av uforstyrrede én-til-én-samtaler.

8.5 OLYMPISK AVDELING

Basert på erfaring fra tidligere Paralympics så var det et ønske om tydeligere skille mellom fellesområde/kontor og helseavdeling. Vi løste dette med to ulike leiligheter. Dette gjorde arbeidsforholdene for alle parter bedre.

I motsetning til OL ble all Paralympics-frakt levert kun til et bosted. Både avlevering og opphenting fungerte

smertefritt. Samarbeidet internt med fraktansvarlig for OL og samarbeid med Schenker har fungert veldig godt.

Sammenliknet med tidligere Paralympics var vi veldig godt bemannet. Olympiatoppen var representert med minimum én fagperson per nødvendig område. I tillegg hadde Olympiatoppen med coacher for hver idrett. Dette bidro til at trykket fra idrettene på leirledelsen ble mindre – idet idrettene forholdt seg i større grad til coach.

Rolleavklaring internt i leir/ledelsesteam var godt diskutert i forkant av mesterskapet, men bør diskuteres nærmere for ytterligere optimalisering. Vi bør være mer kritiske til hvor mange personer som er nødvendig for en effektiv nedpakking før fraktforsendelse hjem. Denne gangen var vi for mange.

8.6 MEDIEHÅNDTERING OG KOMMUNIKASJON

Målet med Paralympics var at akkreditert norsk media skulle få god service og positive løsningsforslag på sine henvendelser. Det er et mål for arbeidet at norsk media skal oppleve det som attraktivt å reise til Paralympics for å følge de norske utøverne. Vi ønsker oppmerksomhet, og vi ønsker mer norsk media til stede. Derfor søker vi alltid å være serviceinnstilte og løsningsorienterte. Samtidig må vi:

- sikre en balanse mellom medieoppmerksomhet og behov for ro, hvile eller restitusjon (også mentalt) hos de mest etterspurte utøverne. Ønsket om å være på tilbudssiden overfor media må aldri gå på bekostning av utøvernes forutsetninger for å prestere best mulig.
- skape trygghet i mediesituasjoner for unge og uerfarne utøvere. Enkelte hadde aldri vært i en mixed zone-setting før, og hadde begrenset erfaring med media. Disse ble prioritert etter innmeldte behov og etter vurderinger fra coach og trener. Slike vurderinger ble også gjort i samråd fortløpende under lekene.
- bidra til trivsel og flyt, hjelpe til også på andre områder der det dukker opp ad-hoc oppgaver.

Løsninger som vi har utviklet over tid fungerer bedre og bedre. Alt fra felles presstreff og smidige løsninger mellom akkreditert sone/ikke-akkreditert

Kapittel 8 – Evaluering av gjennomføring av Paralympics

fungerte fint. Vi har ikke flere akkrediterte enn at vi klarer å ivareta dem på en personlig og fleksibel måte, noe de setter stor pris på.

Bistand fra egen akkreditert fotograf var meget bra og like vellykket som tilsvarende vi hadde med i Rio. Denne innsatsen er etterspurt av mediene i Norge, som på bestilling får tilsendt bilder og sitater fra «sine» utøvere. I tillegg lages mye godt innhold til egne kanaler i sosiale medier, noe som har bidratt stort til god oppmerksomhet for troppen og hva som ligger bak prestasjonene.

Tidlig forventningsavklaring internt var bra. Allerede på første fellesmøte ble det gjort klart at hockey og curling måtte utpeke egen pressekontakt som fikk henvendelser fra media og som tok ansvar for mixed zone etter konkurranser.

Fellesområdet i leir var vellykket denne gangen. At det ligger en fellesstue der det alltid er folk å prate med, var et populært tilskudd både blant utøvere og støttepersonell. Flere fortalte at de synes det var godt å ha et slikt sted der det alltid var folk, og hvor man kunne sosialisere med andre enn «laget» utenfor trening og konkurranse, for å forhindre «brakkesyke». Til neste Paralympics bør det vurderes om medieansvarlig skal tilbringe noen ekstra dager med troppen før ankomst, slik at det i samråd med idrettene blir god tid til å planlegge medietreff, rutiner og håndtering av løpende henvendelser. De første dagene ble hektiske med å arrangere pressetreff for alle idretter og ha møter med lag, utøvere og trenere om medieoperasjonen og reglementer. Dette kunne vært bedre med litt mer tid i forkant.

Tidlig forhandling og klare bestillinger til arrangør og IPC må på plass. Media fikk ikke gode nok arbeidsforhold i ishallene, hovedsakelig grunnet strenge regler og en rigid håndheving av disse. At NRK ikke fikk operere noe annet sted enn nede i «bomberommet» mixed zone, er ikke godt nok. Vi må samarbeide tidligere med NRK for å finne ut hvilke praktiske løsninger vi ønsker å få til, og sørge for å få alle tillatelser tidlig. Enkelte raske og kreative nødløsninger ble allikevel vellykkede. Vi bør også planlegge for gode løsninger for media utenfor akkreditert område, og for håndtering av gjester, offisielle arrangementer og ønsker fra eksterne.

«The results are hard to argue with. Norway is ranked No. 1 in the world on the Human Development Index, a measure of public health. It also ranked first on the World Happiness Report...One could argue those measures are unrelated to sport, but the Norwegians I spoke with disagree. They view sport as an all-purpose tool to build better citizens and more cohesive communities.»

Tom Ferry, The Podium/NBC Sports, The Aspen Institute.

AVSLUTTENDE KOMMENTARER

For oss som siden OL og Paralympics i 2014 har jobbet mot lekene i PyeongChang, har både forberedelser og gjennomføring vært preget av entusiasme, samhold og gode opplevelser. Det samme er inntrykket i evalueringsfasen. Oppslutning fra både utøvere, trenere, sportssjefer og Olympiatoppens ansatte har vært svært stor. Vi har fått grundige tilbakemeldinger fra idrettene, og en høy svarprosent på den gjennomførte undersøkelsen (84 %) har gitt et meget godt grunnlag for evaluering og utarbeidelse av denne rapporten.

Hovedhensikten med å evaluere er å *lære*. Gjennom dette kan vi gjenskape – og kanskje til og med forbedre – det vi har vært en del av denne gangen. Alle deler av operasjonen har gjort evalueringer som er mer dyptgående enn det som fremkommer i denne rapporten. Evalueringene er dokumentasjon på prosesser i en kultur preget av perfektjonisme og toppidrettsmentalitet, og som kan hentes frem i perioden frem mot OL og Paralympics i Beijing i 2022. Vi gleder oss allerede!

9.1 PRIORITERTE AKSJONSPUNKTER

Vår opplevelse gjennom de fire siste årene er at det er svært nyttig å ha aksjonspunkter som prioriteringer utarbeides på bakgrunn av. Resultatene fra PyeongChang hadde neppe blitt så gode uten prioriteringene som er omtalt på side 26 i evalueringen.

Olympiatoppens strategiske utviklingsplan (2017-2022); http://www.olympiatoppen.no/om_olympiatoppen/organisasjon/strategi/strategisk_utviklingsplan/page8889.html

– er førende for all aktivitet Olympiatoppen gjør for å beholde og videreutvikle Norges posisjon som toppidrettsnasjon. I tillegg vil vi internt i Olympiatoppen og i arbeidet med vinteridrettene i perioden frem mot OL og Paralympics i 2022, prioritere følgende punkter:

- Videreføre prioriteringene som vi legger i det å være «best forberedt»
- Tydeliggjøre fireårsløpet med:
 - Idrettene
 - Prestasjonsteamet
 - Olympiatoppen for øvrig
- Forsterke fellesskapet i alle prosesser.
- Effektivisere den interne møtestrukturen i forberedelsene

AVSLUTNINGSVIS VIL VI TAKKE ALLE SOM HAR VÆRT INVOLVERT I PLANLEGGING, GJENNOMFØRING OG EVALUERING AV OL OG PARALYMPICS I PYEONGCHANG 2018.

Gull i stafett!
Foto: Karl Filip Singdahlsen, NIF

RESULTATER OL

IDRETT	ØVELSE	ETTERNAVN	FORNAVN	RESULTAT	STIPEND	FØDT
Alpint	Utfor	Lund Svindal	Aksel	Gull	A	1982
Alpint	Utfor	Jansrud	Kjetil	Sølv	A	1985
Alpint	Utfor	Aamodt Kilde	Aleksander	15	A	1992
Alpint	Super-G	Jansrud	Kjetil	Bronse	A	1985
Alpint	Super-G	Lund Svindal	Aksel	5	A	1982
Alpint	Super-G	Aamodt Kilde	Aleksander	13	A	1992
Alpint	Kombinasjon	Jansrud	Kjetil	7	A	1985
Alpint	Kombinasjon	Aamodt Kilde	Aleksander	21	A	1992
Alpint	Kombinasjon	Foss-Solevåg	Johann Sebastian	DNF	Nei	1991
Alpint	Kombinasjon	Lund Svindal	Aksel	DNS	A	1982
Alpint	Utfor	Mowinckel	Ragnhild	Sølv	B	1992
Alpint	Super-G	Mowinckel	Ragnhild	13	B	1992
Alpint	Stor-slalåm	Mowinckel	Ragnhild	Sølv	B	1992
Alpint	Stor-slalåm	Haver Løseth	Nina	15	B	1989
Alpint	Stor-slalåm	Lysdahl	Kristin	18	U	1996
Alpint	Slalåm	Haver Løseth	Nina	6	B	1989
Alpint	Slalåm	Skjøld	Maren	22	U	1993
Alpint	Slalåm	Lysdahl	Kristin	25	U	1996
Alpint	Kombinasjon	Mowinckel	Ragnhild	4	B	1992
Alpint	Stor-slalåm	Kristoffersen	Henrik	Sølv	A	1994
Alpint	Stor-slalåm	Nestvold-Haugen	Leif Kristian	8	A	1987
Alpint	Slalåm	Foss-Solevåg	Johann Sebastian	10	Nei	1991
Alpint	Slalåm	Nestvold-Haugen	Leif Kristian	13	A	1987
Alpint	Slalåm	Kristoffersen	Henrik	DNF	A	1994
Alpint	Mixed team	Haver Løseth	Nina	Bronse	B	1989
Alpint	Mixed team	Skjøld	Maren	Bronse	U	1993
Alpint	Mixed team	Lysdahl	Kristin	Bronse	U	1996
Alpint	Mixed team	Foss-Solevåg	Johann Sebastian	Bronse	Nei	1991
Alpint	Mixed team	Haugen	Leif Kristian	Bronse	A	1987
Alpint	Mixed team	Nordbotten	Jonathan	Bronse	Nei	1989
Curling	Mixed double	Skaslien	Kristin	Bronse	B	1986
Curling	Mixed double	Nedregotten	Magnus	Bronse	B	1990
Curling	Menn	Høyberg	Markus	6	B	1991
Curling	Menn	Nergård	Torger	6	B	1974
Curling	Menn	Svae	Christoffer	6	B	1982
Curling	Menn	Ulsrud	Thomas	6	B	1971
Ishockey	Menn	Haugen	Lars	8.plass	Nei	1987
Ishockey	Menn	Haukeland	Henrik	8.plass	Nei	1994
Ishockey	Menn	Holm	Henrik	8.plass	Nei	1990
Ishockey	Menn	Holøs	Jonas	8.plass	Nei	1987
Ishockey	Menn	Bonsaksen	Alexander	8.plass	Nei	1987
Ishockey	Menn	Sørvik	Daniel	8.plass	Nei	1990
Ishockey	Menn	Ødegaard	Henrik	8.plass	Nei	1988
Ishockey	Menn	Lesund	Erlend	8.plass	Nei	1994
Ishockey	Menn	Johannesen	Johannes	8.plass	Nei	1997
Ishockey	Menn	Espelund	Stefan	8.plass	Nei	1989
Ishockey	Menn	Olimb	Ken Andre	8.plass	Nei	1989
Ishockey	Menn	Olimb	Mathis	8.plass	Nei	1986
Ishockey	Menn	Thoresen	Patrick	8.plass	Nei	1983
Ishockey	Menn	Bastiansen	Anders	8.plass	Nei	1980
Ishockey	Menn	Reichenberg	Aleksander	8.plass	Nei	1992
Ishockey	Menn	Rosseli Olsen	Mats	8.plass	Nei	1991

Vedlegg I – Resultater OL

Ishockey	Menn	Forsberg	Kristian	8.plass	Nei	1986
Ishockey	Menn	Kristiansen	Tommy	8.plass	Nei	1989
Ishockey	Menn	Salsten	Eirik	8.plass	Nei	1994
Ishockey	Menn	Røymark	Martin	8.plass	Nei	1986
Ishockey	Menn	Trettenes	Mathias	8.plass	Nei	1993
Ishockey	Menn	Roest	Niklas	8.plass	Nei	1986
Ishockey	Menn	Thoresen	Steffen	8.plass	Nei	1985
Ishockey	Menn	Hoff	Ludvig	8.plass	Nei	1996
Ishockey	Menn	Nørstebø	Mattias	8.plass	Nei	1995
Freeski	Slopestyle	Bråten	Øystein	Gull	A	1995
Freeski	Slopestyle	Dahl	Ferdinand	8	U	1998
Freeski	Slopestyle	Stridsberg Usterud	Felix	14	U	1994
Freeski	Slopestyle	Nummedal	Christian	28	U	1995
Freeski	Slopestyle	Killi	Johanne	5	A	1997
Freeski	Slopestyle	Sjåstad Christiansen	Tiril	9	A	1995
Freestyle	Kuler	Wessel	Hedvig	19	U	1995
Freestyle	Kuler	Slåtten	Vinjar	6	B	1990
Hopp	Liten bakke	Forfang	Johann Andre	Sølv	B	1995
Hopp	Liten bakke	Johansson	Robert	Bronse	B	1990
Hopp	Liten bakke	Tande	Daniel-André	6	A	1994
Hopp	Liten bakke	Stjernen	Andreas	15	B	1988
Hopp	Liten bakke	Lundby	Maren	Gull	A	1994
Hopp	Liten bakke	Opseth	Silje	16	Nei	1999
Hopp	Stor bakke	Johansson	Robert	Bronse	B	1990
Hopp	Stor bakke	Tande	Daniel-André	4	A	1994
Hopp	Stor bakke	Forfang	Johann Andre	5	B	1995
Hopp	Stor bakke	Stjernen	Andreas	8	B	1988
Hopp	Lag, stor bakke	Tande	Daniel-André	Gull	A	1994
Hopp	Lag, stor bakke	Stjernen	Andreas	Gull	B	1988
Hopp	Lag, stor bakke	Forfang	Johann Andre	Gull	B	1995
Hopp	Lag, stor bakke	Johansson	Robert	Gull	B	1990
Kombinert	NH/10 km	Riiber	Jarl Magnus	4	B	1997
Kombinert	NH/10 km	Andersen	Espen	10	U	1993
Kombinert	NH/10 km	Graabak	Jørgen	18	B	1991
Kombinert	NH/10 km	Schmid	Jan	25	Nei	1983
Kombinert	LH/10 km	Riiber	Jarl Magnus	4	B	1997
Kombinert	LH/10 km	Graabak	Jørgen	10	B	1991
Kombinert	LH/10 km	Schmid	Jan	11	Nei	1983
Kombinert	LH/10 km	Andersen	Espen	22	U	1993
Kombinert	LH/4x5 km	Riiber	Jarl Magnus	Sølv	B	1997
Kombinert	LH/4x5 km	Andersen	Espen	Sølv	U	1993
Kombinert	LH/4x5 km	Graabak	Jørgen	Sølv	B	1991
Kombinert	LH/4x5 km	Schmid	Jan	Sølv	Nei	1983
Langrenn	Skiatlon	Bjørgen	Marit	Sølv	A	1980
Langrenn	Skiatlon	Weng	Heidi	9	A	1991
Langrenn	Skiatlon	Flugstad Østberg	Ingvild	11	A	1990
Langrenn	Skiatlon	Haga	Ragnhild	15	B	1991
Langrenn	Skiatlon	Hegstad Krüger	Simen	Gull	U	1993
Langrenn	Skiatlon	Johnsrud Sundby	Martin	Sølv	A	1984
Langrenn	Skiatlon	Holund	Hans Christer	Bronse	B	1989
Langrenn	Skiatlon	Høsflot Klæbo	Johannes	10	A	1996
Langrenn	Sprint	Caspersen Falla	Maiken	Sølv	A	1990
Langrenn	Sprint	Weng	Heidi	10	A	1991
Langrenn	Sprint	Flugstad Østberg	Ingvild	17	A	1990

Vedlegg I – Resultater OL

Langrenn	Sprint	Harsem	Kathrine	18	B	1989
Langrenn	Sprint	Høsflot Klæbo	Johannes	Gull	A	1996
Langrenn	Sprint	Golberg	Pål	4	B	1990
Langrenn	Sprint	Iversen	Emil	8	B	1991
Langrenn	Sprint	Brandsdal	Eirik	22	B	1986
Langrenn	10 km Free	Haga	Ragnhild	Gull	B	1991
Langrenn	10 km Free	Bjørger	Marit	Bronse	A	1980
Langrenn	10 km Free	Flugstad Østberg	Ingvild	7	A	1990
Langrenn	10 km Free	Weng	Heidi	11	A	1991
Langrenn	15 km Free	Hegstad Krüger	Simen	Sølv	U	1993
Langrenn	15 km Free	Johnsrud Sundby	Martin	4	A	1984
Langrenn	15 km Free	Holund	Hans Christer	6	B	1989
Langrenn	15 km Free	Krogh	Finn Hågen	18	A	1990
Langrenn	Stafett, damer	Flugstad Østberg	Ingvild	Gull	A	1990
Langrenn	Stafett, damer	Uhrenholdt Jackobsen	Astrid	Gull	A	1987
Langrenn	Stafett, damer	Haga	Ragnhild	Gull	B	1991
Langrenn	Stafett, damer	Bjørger	Marit	Gull	A	1980
Langrenn	Stafett, herrer	Tønseth	Didrik	Gull	A	1991
Langrenn	Stafett, herrer	Johnsrud Sundby	Martin	Gull	A	1984
Langrenn	Stafett, herrer	Hegstad Krüger	Simen	Gull	U	1993
Langrenn	Stafett, herrer	Høsflot Klæbo	Johannes	Gull	A	1996
Langrenn	Sprint stafett	Caspersen Falla	Maiken	Bronse	A	1990
Langrenn	Sprint stafett	Bjørger	Marit	Bronse	A	1980
Langrenn	Sprint stafett	Johnsrud Sundby	Martin	Gull	A	1984
Langrenn	Sprint stafett	Høsflot Klæbo	Johannes	Gull	A	1996
Langrenn	50 km	Johnsrud Sundby	Martin	5	A	1984
Langrenn	50 km	Holund	Hans Christer	6	B	1989
Langrenn	50 km	Iversen	Emil	10	B	1991
Langrenn	50 km	Dyrhaug	Niklas	13	A	1987
Langrenn	30 km	Bjørger	Marit	Gull	A	1980
Langrenn	30 km	Flugstad Østberg	Ingvild	4	A	1990
Langrenn	30 km	Weng	Heidi	8	A	1991
Langrenn	30 km	Haga	Ragnhild	12	B	1991
Skeleton	Menn	Henning Hansen	Alexander	20	Nei	1987
Skiskyting	Sprint	Olsbu	Marte	Sølv	B	1990
Skiskyting	Sprint	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	24	A	1990
Skiskyting	Sprint	Solemdal	Synnøve	50	Nei	1989
Skiskyting	Sprint	Landmark Tandrevold	Ingrid	59	U	1996
Skiskyting	Sprint	Bjøntegaard	Erlend	5	Nei	1990
Skiskyting	Sprint	Bø	Tarjei	13	B	1988
Skiskyting	Sprint	Hegle Svendsen	Emil	18	A	1985
Skiskyting	Sprint	Thingnes Bø	Johannes	31	A	1993
Skiskyting	Jaktstart	Olsbu	Marte	4	B	1990
Skiskyting	Jaktstart	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	9	A	1990
Skiskyting	Jaktstart	Solemdal	Synnøve	41	nei	1989
Skiskyting	Jaktstart	Landmark Tandrevold	Ingrid	42	U	1996
Skiskyting	Jaktstart	Bø	Tarjei	4	B	1988
Skiskyting	Jaktstart	Bjøntegaard	Erlend	9	Nei	1990
Skiskyting	Jaktstart	Hegle Svendsen	Emil	20	A	1985
Skiskyting	Jaktstart	Thingnes Bø	Johannes	21	A	1993
Skiskyting	15 km	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	23	A	1990
Skiskyting	15 km	Solemdal	Synnøve	40	Nei	1989
Skiskyting	15 km	Landmark Tandrevold	Ingrid	43	U	1996
Skiskyting	15 km	Olsbu	Marte	71	B	1990

Vedlegg I – Resultater OL

Skiskyting	20 km	Tingnes Bø	Johannes	Gull	A	1993
Skiskyting	20 km	Hegle Svendsen	Emil	10	A	1985
Skiskyting	20 km	Bø	Tarjei	13	B	1988
Skiskyting	20 km	Birkeland	Lars Helge	60	B	1988
Skiskyting	12.5 km fellesstart	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	Bronse	A	1990
Skiskyting	12.5 km fellesstart	Olsbu	Marte	8	B	1990
Skiskyting	15 km fellesstart	Hegle Svendsen	Emil	Bronse	A	1985
Skiskyting	15 km fellesstart	Bjøntegaard	Erlend	7	Nei	1990
Skiskyting	15 km fellesstart	Bø	Tarjei	8	B	1988
Skiskyting	15 km fellesstart	Thingnes Bø	Johannes	16	A	1993
Skiskyting	Stafett, mix	Olsbu	Marte	Sølv	B	1990
Skiskyting	Stafett, mix	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	Sølv	A	1990
Skiskyting	Stafett, mix	Thingnes Bø	Johannes	Sølv	A	1993
Skiskyting	Stafett, mix	Hegle Svendsen	Emil	Sølv	A	1985
Skiskyting	Stafett kvinner	Solemdal	Synnøve	4	Nei	1989
Skiskyting	Stafett kvinner	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	4	A	1990
Skiskyting	Stafett kvinner	Landmark Tandrevold	Ingrid	4	U	1996
Skiskyting	Stafett kvinner	Olsbu	Marte	4	B	1990
Skiskyting	Stafett herrer	Birkeland	Lars Helge	Sølv	B	1988
Skiskyting	Stafett herrer	Bø	Tarjei	Sølv	B	1988
Skiskyting	Stafett herrer	Thingnes Bø	Johannes	Sølv	A	1993
Skiskyting	Stafett herrer	Hegle Svendsen	Emil	Sølv	A	1985
Skøyter	3000 m	Njåtun	Ida	12	B	1991
Skøyter	5000 m	Lunde Pedersen	Sverre	Bronse	A	1992
Skøyter	5000 m	Spieler Nilsen	Simen	13	U	1993
Skøyter	5000 m	Bøkkø	Håvard	18	B	1987
Skøyter	1500 m	Njåtun	Ida	7	B	1991
Skøyter	1500 m	Lunde Pedersen	Sverre	9	A	1992
Skøyter	1500 m	Dahl Johansson	Allan	DNF	U	1998
Skøyter	1000 m	Njåtun	Ida	10	B	1991
Skøyter	1000 m	Bøkkø	Hege	14	B	1991
Skøyter	10000 m	Bøkkø	Håvard	11	B	1987
Skøyter	500 m	Bøkkø	Hege	18	B	1991
Skøyter	500 m	Njåtun	Ida	27	B	1991
Skøyter	500 m	Holmefjord Lorentzen	Håvard	Gull	A	1992
Skøyter	500 m	Fagerli Rukke	Henrik	28	Nei	1996
Skøyter	Lagtempo	Bøkkø	Håvard	Gull	B	1987
Skøyter	Lagtempo	Henriksen	Sindre	Gull	B	1992
Skøyter	Lagtempo	Spieler Nilsen	Simen	Gull	U	1993
Skøyter	Lagtempo	Lunde Pedersen	Sverre	Gull	A	1992
Skøyter	1000 m	Holmefjord Lorentzen	Håvard	Sølv	A	1992
Skøyter	1000 m	Fagerli Rukke	Henrik	32	Nei	1996
Skøyter	Fellesstart	Lunde Pedersen	Sverre	18	A	1992
Snowboard	Slopestyle	Sandbech	Ståle	4	A	1993
Snowboard	Slopestyle	Kleveland	Marcus	6	A	1999
Snowboard	Slopestyle	Begrem	Torgeir	8	B	1991
Snowboard	Slopestyle	Røisland	Mons	12	B	1997
Snowboard	Slopestyle	Norendal	Silje	4	A	1993
Snowboard	Big Air	Begrem	Torgeir	7	B	1991
Snowboard	Big Air	Sandbech	Ståle	16	A	1993
Snowboard	Big Air	Kleveland	Marcus	18	A	1999
Snowboard	Big Air	Røisland	Mons	DNS	B	1997
Snowboard	Big Air	Norendal	Silje	6	A	1993

RESULTATER PARALYMPICS

IDRETT	ØVELSE	ETTERNAVN	FORNAVN	RESULTAT	STIPEND	FØDT
Alpint	Utfor - sit M	Pedersen	Jesper Saltvik	6	U	1999
Alpint	Super G - sit M	Pedersen	Jesper Saltvik	4	U	1999
Alpint	Kombinasjon - sit M	Pedersen	Jesper Saltvik	Bronse	U	1999
Alpint	Stor-slalom - sit M	Pedersen	Jesper Saltvik	Gull	U	1999
Alpint	Slalom - sit M	Pedersen	Jesper Saltvik	5	U	1999
Snowboard	Cross SBX - LL1	Moen	Kristian	1/8	U	1999
Snowboard	Banked Slalom - LL1	Moen	Kristian	7	U	1999
Skiskyting	Kort distanse 7,5km - sittende M	Larsen	Trygve Steinar Toskedal	15	B	1972
Skiskyting	Kort distanse 6km - stående W	Nilsen	Vilde	5	U	2001
Skiskyting	Kort distanse 7,5km - stående M	Ulset	Nils-Erik	6	A	1983
Skiskyting	Mellom distanse 12,5km - stående M	Ulset	Nils-Erik	4	A	1983
Skiskyting	Lang distanse 15km - sittende M	Larsen	Trygve Steinar Toskedal	11	B	1972
Skiskyting	Lang distanse 15km - stående M	Ulset	Nils-Erik	Bronse	A	1983
Langrenn	12km - sittende W	Skarstein	Birgit	DNF	A	1989
Langrenn	20km fristil M	Olsrud	Håkon	Bronse	B	1985
Langrenn	20km fristil M	Bye/Nilsson	Eirik / Arvid	8	B	1995
Langrenn	Sprint klassisk - stående W	Nilsen	Vilde	Sølv	U	2001
Langrenn	Sprint klassisk - stående M	Olsrud	Håkon	8	B	1985
Langrenn	Sprint klassisk - stående M	Birkelund	Johannes	16	Nei	2000
Langrenn	Sprint klassisk - sittende M	Larsen	Trygve Steinar Toskedal	DNF	B	1972
Langrenn	Sprint klassisk - sittende W	Skarstein	Birgit	8	A	1989
Langrenn	Sprint klassisk - synshemmet M	Bye / Nilsson	Eirik / Arvid	Bronse	B	1995
Langrenn	10km klassisk - synshemmet M	Bye / Nilsson	Eirik /Arvid	8	B	1995
Langrenn	10km klassisk - stående M	Olsrud	Håkon	7	B	1985
Langrenn	10km klassisk - stående M	Birkelund	Johannes	20	Nei	2000
Langrenn	7,5km klassisk - stående W	Nilsen	Vilde	5	U	2001
Langrenn	7,5 km sittende M	Larsen	Trygve Steinar Toskedal	11	B	1972
Langrenn	6km sittende W	Skarstein	Birgit	7	A	1989
Langrenn	Miks stafett 4x2,5km	Larsen	Trygve Steinar Toskedal	8	B	1972
Langrenn	Miks stafett 4x2,5km	Birkelund	Johannes	8	Nei	2000
Langrenn	Miks stafett 4x2,5km	Skarstein	Birgit	8	A	1989
Langrenn	Miks stafett 4x2,5km	Nilsen	Vilde	8	U	2001
Langrenn	Åpen stafett 4x2,5km	Ulset	Nils-Erik	Sølv	A	1983
Langrenn	Åpen stafett 4x2,5km	Olsrud	Håkon	Sølv	B	1985
Langrenn	Åpen stafett 4x2,5km	Bye/Nilsson	Eirik / Arvid	Sølv	B	1995
Paracurling	Finale NOR - CHN	Lorentsen	Rune	Sølv	A	1961
Paracurling	Finale NOR - CHN	Stordahl	Jostein	Sølv	A	1966
Paracurling	Finale NOR - CHN	Syvertsen	Ole Fredrik	Sølv	A	1971
Paracurling	Finale NOR - CHN	Løchen	Sissel	Sølv	A	1969
Paracurling	Finale NOR - CHN	Iversen	Rikke	Sølv	A	1998

Vedlegg II – Resultater Paralympics

Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Hamar	Kjell Christian	5	B	1985
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Deng	Kissingen	5	B	1979
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Pedersen	Rolf Einar	5	B	1969
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Nordstoga	Knut Andre	5	B	1983
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Værnes	Morten	5	B	1981
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Bøgle	Magnus	5	B	1995
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Bakke	Audun	5	B	1988
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Klakegg	Jan Roger	5	B	1984
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Avdal	Thommas	5	B	1993
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Sørheim	Emil	5	B	1997
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Solberg	Loyd Remi	5	B	1987
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Øiseth	Ola	5	B	1999
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Hagen	Eskil	5	B	1970
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Vatne	Emil	5	B	2000
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Aanekre	Torstein	5	B	1986
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Rivera	Tor Joakim	5	B	1983
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Hamre	Martin	5	B	1988
Parahockey	Kamp 5/6 NOR -SCH	Schrøder	Lena	5	B	1993

**NORGES IDRETTSFORBUND
OG OLYMPISKE OG
PARALYMPISKE KOMITÉ**

Postadresse
Postboks 5000
0840 Oslo

Besøksadresse
Sognsveien 228
0863 Oslo

tlf +47 21 02 90 00
www.olympiatoppen.no